

Üzleti berendezés

és egyéb üzleti cikkek beszerzésénél előzetlőknek tájékoztatást nyújt és díjtalan eljárás

„Fogadó” kiadóhivatala.

Jó borknak nem kell cégér!

De még nagyon sok ember van, ki nem tudja, hol kapható és kiből bízhat meg. Tegyen próbát a rendeljen nálam egy mintabordecskával, s tudni fogja én is. Sajátságos, hogy titkolják a jó bor beszerzési forrását.

Azonban nincs titok, mely ki ne derüljön. Előbb-utóbb megtudja minden vendégös, hogy a legjobb borokat szállítja és közvetíti

Schwartz Béla borügynök Nagydorog (Tolna m.)

fehér- vagy sziller bort . . . K 34.-36.-
faj feheret K 50.-56.-

100 literenként, kölcsön hordóban utánvétel mellett, nagyobb vételnél kieszközölhetek kedvezményes fizetési és szállítási vagyis átvételi feltételeket. 5-6

Vendégülösök Naptára

Ara díszes beállításal K 250

Brunovszky Károly
hygiénikus járdékártya tisztító intézete
BUDAPEST
Szentenyey-u. 18.

Hektográf

lapok, ténták, késszűlekek stb. az étlap - sokszorosításához való cikkeket legelőszóiban beszereshetők a Fogadó-nyomdában

Szent Margitszigeti Üditővíz

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz!

Miért azáltal viz nagyon A Szt. Margitszigeti kellemes, jóhatású üditő és gyögyvíz üditő ital. :: :: kezelősége :: ::

Budapest, VII., Teréz-körút 22. Telefon 36-52.

Elismerő nyilatkozat.

Tiszteltelt **Horváth Ferenc** urat **Szeged.** Szívesen kijelentjük, hogy a konyhánkra ezek által állandóan (ön által szállított) papírkávéval minden alkalommal feltöltött, nagy voltánk elgörsö: a papírka igen jó kellemes ízű, szép ízű és nem erie. Az Ön papírka, mint 1000 a árú, bárkinek ajánljuk. Szeged. Tisztelettel **Jardovics Ferenc**, „Tíz” magyaráll. I. I.

Schwarz Ernő

sajt-, vaj-, szalami- és esemeseg-kereskedése nagyban és kicsinyben ☐☐
Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 56.
— Vendégülösök szállítja. —

Böcögő József „Korona” és „Buda-pest” fogadója és „Abbázia” kávéháza, Miskolc. Kávéház, előrendű étterem, sörsarnok. Magyar konyha, kítőnő borok.

Kiss Ernő Korona-fogadója

Nagykanizsa — a város központján. Étterem, sörsarnok, kávéház, szép nyári udvar kert — vendégül. — Magyar konyha. — Kítőnő fajtörök

ÉTLAPOT — vendégülös urak

csakis a Fogadó-nyomdában készíttetésnek Szakszerű, elegáns kiállítás és jutányos árak. Fogadó-nyomda Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. sz.

BREITNER LÁSZLÓ vesz és elad

kávéházi és vendégül berendezéseket, alpákka, kizsírított tárgyakat, használt és új állapotban. Bpest. Szentkirályi-u. 1. (Balatonkőváház mellett)

Kávéházi és Vendégülös

berendezéseket:

alpacca, chinaezüst árut **VESZ és ELAD**
Braun Gyula Budapest, VII., Sip-u. 14.

Balázs Lajos

borügynöksége

■ **Badaacsonytomaj.** ■

Szállít: kítőnő minőségű 0- és új **badaacsonyi borokat** vevő hordójába töltve.

Papírszalvéták

legütányosabban csakis a

Fogadó könyvnyomdában

Budapest VIII., Szentkirályi-utca 34.

— rendelhetők.

Jászberényi bortermelők

első pincészetkeze **budafoki fiókja** mint részvénylársaság
Sőrház-utca.

Ajánlja kítőnő minőségű, tisztán kezelt, kizsír-
lag tagajának urasági saját termései **fajtorait**, u. m.:
1906 evi Olasz rizling, 907 evi Veltelini, 909 evi
Rajnai rizling, 910 evi Rajnai rizling és Olasz rizling,
1911 evi Olasz rizling Ezerjó, Kövidinka, Mezes fe-
her, Mustosfeher, 913 evi fajtorait kölcsönhordóban.
Kényelmes átvétel, Olcsó napi árak. Pontos és
teljesítményes kiszolgálás.

Levelekre válaszol s felvilágosítással szolgál
TÓTH JÁNOS üléstervező.

Naptár mint szakkönyv

A „Vendégülösök Naptára” nemcsak mint naptár, hanem mint szakkönyv meg fontosabb, mert a vendégülös-
iparhoz tartozóknak szükséges minden tudnivalót tartal-
mazza. Az 1914-ki „Vendégülösök Naptára” és szak-
könyvet, mely díszes kötésben 2 korona 30 fillér — el-
ne mulassza senki beszerznie. „Fogadó” kiadóhivatalán

Budapest, VIII., Rákóci-ut 13.

“MUNDUS”

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT
FABUTORGYÁRAK R.T. ::

Központi iroda:
Budapest, V., Dorottya-u. 5-7. sz.
(Hitelhe nk-palota.)

Raktár:
IV., Kossuth Lajos-utca 15. sz.
Telefon 89-51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Kassa,
Borosjenő, Ungvár, Varasd, Vrata.

**Mindenmely hajlított
fabutor és kerti butor**

Ajánlja kávéházi vendégül berende-
zésekre csinosan k. lított gyártmányait.

A gyors meggazdagodás titka megtudható

Első Magyar Zeneautomata

kölcsönző és eladási intézet
Budapest, VIII. ker., Rákóci-ut 14. szám.

Állandóan nagy mintaraktár!

Minden érdeklődőnek veteközleltetéség
nélkül bemutatjuk működéshen egy vil-
lány, mint sulyra berendezett, tehát özem-
költség nélküli zeneinket a melyekért

5 évi jótállást vállalunk.

Csekély havi részletfizetésekre és he-
tenkénti hengercseré. Zeneinkben a
modern technika minden vivmánya, man-
dolin, xylophon, hegedű, stb. be van
épitve. Meghívásra az ország bármely ré-
szében felkeressük az érdeklődőket.

Pénzbörságra jár, tehát önmagát fizetvi.
Nincs kockázat.

Havibérlét 20 koronától feljebb.
Használt automaták feltárban.

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS
SZAKKÖZLÖNY.

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR
SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

HIVATALOS KÖZLÖNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület”, — a „Székesfővárosi Vendéglők és Kocsmárosok Ipartársulata”,

és Szabolcsi Szállásai, Vendéglők, Kérlőintézmények és Kocsmárosok Régiója — Talásvármegyei Vendéglők és Kocsmárosok Egyesülete — Vasvármegyei Vendéglők, Kocsmárosok és Kávérozók Ipartársulata — Kassa Szállások, Vendéglők, Kocsmárosok és Kávérozók Ipartársulata — Borsodabai Vendéglők, Kávé- és Kocsmárosok Ipartársulata — Csepeli Kocsmárosok Ipartársulata, — Sárospatai Vízkezelő, Mezőgazdai és Honosok Ipartársulata, — a Páca-Bánya Vendéglők Ipartársulata, — Aradi Pincér Országjáró és Elhelyező Egyesület, — Németvárosi Vendéglők Ipartársulata, — Porsányi Pincér Országjáró és Mezői Egyesület, — Lérvárosi Szállások, Vendéglők és Kávérozók Ipartársulata, — a Szatmármegyei Fogadók, Vendéglők és Kávérozók Ipartársulata, — Zemplén Fogadók és Vendéglők Ipartársulata, — Székesszentgyörgyi Vendéglők Ipartársulata, — Hanyadmegyei Fogadók, Vendéglők, Kávérozók és Kocsmárosok Ipartársulata, — Sopron Alapítványi Vendéglők Ipartársulata, — Soproni Vendéglők Ipartársulata, — Székesfővárosi Vendéglők és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csongrádi Vendéglők és Kocsmárosok Ipartársulata, — a Győrjéi Vendéglők Ipartársulata, — és a Mezőkeresztes, Zalaegerszegi és Dicsőszentmiklósi Vendéglők Ipartársulata.

Előfizetés: Egy évre 12 K. Félévre 6 K.
Megjelenik 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapigazgató
FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Sorról sorra.

Tudományos étkezés — céltalan szempontok — Invitálás.

Már mind, magyarok csak olyanok vagyunk, hogy a jó és szép szóra hallgatunk s azt, aki szívünk hangját eltalálja, tisztán-bokron át és akár a poklokig is hajlandók vagyunk követni. Ez magyarázza meg aztán, hogy az emberbarát és egyéb hasonló cívek, jelképek híveket sehol sem találunk, mint nálunk.

Mi áldozunk a közjótékonyaság oltárára, rajongással vagyunk eltelve a köznevelődési kérdések iránt, következképpen a haladásnak mindenképpen és testelő-lelkeltől hívei vagyunk s mint ilyenek szívesen foglalkozunk a tudomány mindenféle váltájával, sőt, ha a sor: úgy hozza magával, még „reklámot” is csapunk neki. Nem törődve természetesen azzal, hogy van-e ebből haszna, vagy sem a közérdeknek.

Most legelőbb az „olésó és jól” való étkezésnek tudományon alapon való megoldása került sorra. Hogy mi okon? Ezt a kérdést, felszínre hozók nem magyarázták meg, de eltalálhatjuk, ha az általános „drágaságra” és a nagy „pénztelenség” gondolunk. Ámbátor ugyan az is lehet, hogy maguk sem tudják, hogy mi célból akarják a tudomány szolgálatába szegődíteni a konyhát. Mert vannak olyan szempontok is, amelynek céljával senki sincsen tisztában. Könnyen lehet tehát, hogy eféle céltalan szempontok vezetik azokat, akik a magyar konyha főzési rendszerével egy egészen mást és nézik teljesen idegenül hangzó állítanak szemben.

Persze mind, magyarok, akik minden szépért és nemességért hevülünk, ez az idegennek tetsző rendszert is megtapsoljuk. Azt mondja például egy szakácsmestér: — Az emberek ne éljenek anyai bussal, — ami nemcsak több pénzbe kerül, de az ismert gyakorlati gyomok, bajokat is származtatja, — hanem kövések az én eszmémet és étkezésem esz- és ökszernek.

Es kiszámítja centi- és milligrammra, hogy krumpilban, babban, lisztben és más élelmiszkben mi és mennyi a tápanyag s kimutatja, hogy azoknak tápereje egyenlő, sőt, aránylag nagyobb, mint a húsé és főzéké. Ezek a „tudományos” kiszámítások és kimutatások pedig úgy vannak megjelölve és eszközözve, hogy végül magad is meggyőződöl t. lelebaratom eddigi balgaságodról, hogy t. i. leveless, hussal, főzékkel s mi egyébbel táplálkoztál és beismered, hogy az a magyar főzési rendszer, amely tisztán leveless,

főzékkel és némi tésztával is a legjobban képes kielégíteni az étkezési igényeket: egy hajtólál sem ér, tehát — sutba vele. Mert mind, magyarok, már csak olyanok vagyunk, hogy hómi céltalan szempontú tudomány kedvéért még a legjobb dolgunkat is sutba dobjuk.

Gyere be ékes, gyere gyönyörű virág, majd meglátod, hogy jobb lesz itt, a mi puha, olésó karjainkban. Ha kívül maradsz, bajod támad, — brum, brum, megesznek a medvek. Megesznek úgy, hogy porcikád se marad meg. Tehát her karjainkba, szép gyönyörűségünk! — Így invitáltak, így csalogatták az új kőbányai sörözőt — Kartelek. De még ma is édesgetik Hol egyik, hol másik lapnak a közgazdasági rovatában lehet olvasni híreit, hogy a „Fővárosi Sertőző R. T.” és a „kartel” között megindult a tárgyalás és már csak nagykérdése, hogy az új sörgyár csatlakozik a kartelhez. (Mondják még aztán, hogy a napilapok a politikán kívül nem foglalkoznak közgazdasági kérdésekkel.) Az új sörgyár azonban nem akar csatlakozni a kartelhez, következésképpen rá se hederít a vele hol ilyen, hol amolyan értelembe foglalkozó újságírókcskére. Mert tudja, hogy neki semmi oka sincs sem védelmet keresni a kartelnél, sem félni tőle. Ugyancsak jól tudja azt is, hogy azt a fogysztási teret, amit eddig elfoglalt és ezután fog elfoglalni, nem a kartel kerye, hanem egészen mások jogjá száma biztosítani.

Országos vendéglős kongresszus.

A korábbi kongresszusok határozata szerint, kétfelvenként az ország vendéglősei kongresszusa hivandók egybe arra a célra, hogy nagyobb szabású szakipari ügyeket tárgyaljanak és a megállapodásokat az illetékes fórumok elé juttassák. A kongresszusok összehívását, azok megtartását az Országos Vendéglős Egyesület alapszabályai útján rendezte. Ezen ifjú egyesület fellállása ideje alatt a két évvel ezelőtől Kassán tartott kongresszust szervezte és javaslatával a tanácskozárra és a határozatok hozatalára anyagot terjesztett a tanácskozás elé. Ez évben tehát, mint ezt az Országos egyesület a múlt ősön tartott közgyűlésen elhatározta, ismét kongresszusra hivandók az ország vendéglősei.

Tények megállapítható, hogy az országos vendéglős kongresszusok, mint a vendéglős-ipar szervezkedésének egyik lényeges szerve és eszköze, ezen iparág haladására néve kiváló szolgálatot tesz-

nek. A vendéglősök ipari közérdekeiket, melyek egyuttal fontos közgazdasági érdekek is, jóformán csak azóta ismerik vendéglősipari országos közérdeküknek, hogy hómi a kongresszusok segítségével ezek a kérdések felszínre hozattak. A régi közmondás szerint: „ahol panaszos nincs, ott bíró sincs”, legjobban láthatjuk ennek a mondásnak helyességét a vendéglősipar évtizedes bajában. Többször mutattunk rá, hogy a szabálytalanság és törvényellenesség is jogszabályá válik, ha ezek ellen jogorvoslat iránt misem történik. Megszokják ezt az állapotot ezen iparág gyakorlati egy, mint a hivatali hatóságok olyformán, hogy végre egyik rész sem törődik a dolgok helytelenségével. Még a hogy mehet, míg végre joggyakorlat fejlődik belőle, mely végeredményében nem törődik sem törvénnyel, sem szabályrendelettel. Egyszerűen megszoktuk kölcsönösen a törvénytelen állapotot.

Régi mulatsókból lakadó bajok ezek. És minél tovább tartjuk ezeket az állapotokat, annál nehezebb azok megszüntetése. Országos tömörítés és energia kell nemcsak a javulás felé vezető munkára, hanem a munkában való kitartásra is. Hiszen jellemzőnek elég jellemző, ha egy iparág, mint a vendéglősipar, mely óriási hasznót hoz az államkinestárnak, ép úgy a mezőgazdaságnak, még ma sem részesül legelőbb is annyi iparvédelemben, mint más iparág. A vendéglős annyi vesztésnek, annyi büntető-paragrafusnak van kitéve és olyan egyeni megbízhatóságot követelnek a vendéglős személyektől, amit más iparággal és iparossal szemben nem tesznek és nem tehetnek. És ha kérdjük, hogy mindez miért történik? akkor csak azzal válaszolhatunk, hogy azért, mert a vendéglősipar könnyen hozzáférhető módon óriási hasznót hoz az államnak.

Ezekre az állapotokra közös akaratral és közös elhatározással kell rámutatni, a bajok forrását kikutatni és a megtalálást, ezeknek a forrásoknak megszüntetésére törekedni. Azon szakkörök, melyek ezekkel az ügyekkel behatóbban eddig foglalkoztak, rájöttek, hogy a lennálló bajok gyökerei egy részét az italmérésí, másrészt az iparférvényben nyerik a tápláló-erőt. Kétségelennek tartjuk, hogy az idei országos vendéglős-kongresszus egész súlyával ennek a két törvénynek revíziója körül fog állást foglalni. Az egyik törvény revízióját már évek óta készít elő, míg a másik törvény módosításáról kormányunk ezidőszent még tudni sem akar. A gyakorlati élet azt mutatja, hogy pl. az italmérésí törvény kezelése, alkalmazása

és végrehajtása majdnem az egész országnak már régen elter a törvényről és ez az eljárás ma már zárva tart. tartathatlan állapotot teremtett. És éppen azért szükséges, hogy az ország vendéglősei ismét összejöjjenek és behatóan tárgyalják seregmiket és hozzanak olyan határozatokat, melyek alkalmasak a kormányt megövezni arról, hogy illt a legfőbb ideje a segítség nyújtásának.

Úgy értesülök, hogy az ideai kongresszust július havában fogják tartani. Azt is tudjuk, hogy nem Sopronban, amint ez előzőleg tervezve volt, fog megtartani, hanem másutt. Amre névze eddig még nincs határozat. Ha a megtartás helyére nézve megállapodás jön létre, akkor valószínűleg Erdély egyik nagyobb városa lesz az ideai kongresszus megtartási helye. Azonban bármiként fog az ez iránti megállapodás szólni, szakkörainket már most figyelmeztetjük, hogy a hívó szavaknál minél nagyobb számban tegyenek eleget. Már most szervezkedjenek és készülődjenek, hogy senki se maradjon el azon tanácskozásoktól, melyek alapelveit az képezi: mindnyájan egyvert és egy mindnyájunkért. Senki se mondja, majd elvizek a többiek nálam nélkül is, majd ez magára az ügyre nézve veszedelmes fel fogás. Eppen az ellenkező elvi álláspontot kell elfoglalni és minden egyes vendéglősnék azt kell mondania: nekem is ott kell lennem, mert nálam nélkül a nagy dolgot nem lehet megcsinálni. Minden hazai vendéglős egy-egy lánscsmert képez abban az erősségben, mely végre rendet akar és tud teremteni.

Hiszen egész őszintén bevallhatjuk, hogy éppen a vendéglősök nagy részének elzárkózottsága, nemörömdomsége és saját ipari érdekeinek, ipari jogának fel nem ismerése az oka annak, hogy ebben az iparban olyan állapotok fejlődtek, melyek nemcsak magát az ipart, hanem az iparost is, t. i. a vendéglőséggel megemissimissével fenyegetik. Felesleges erre a tartathatlan állapotra bővebben rámutatni. Nezzem körül minden vendéglős és szomoruan fogja tapasztalni, hogy a jobb sorsra érdemes vendéglősiparos a mai és tartósan látás gazdasági viszonyok mellett igen szánalmas gazdasági helyzetben van. Azt sem kell külön hangsúlyozni, hogy a vendéglősöknek joguk van ahhoz, hogy védelmet kívánjanak a kormánytól és törvényhozástól, mert hiszen ha a tejszolgáltatás, Már pedig akár-hogyan forogtatjuk a dolgot, Magyarország vendéglősei eddig igen türelmes és békés fejsz teheni gyanánt kezeltek a kincstár javára.

Kartársak tel a szervezkedésre!

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Meghívó.

A Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata, szerdán, 1914. évi április hó 15-én délután 1/2 órákor, a régi országházban (Féregész Sándor-utca) tartja **rendes évi közgyűlését**, melyre a társulat tagjait meghívom.

A társulat minden tagja külön meghívót is kapott posta útján.

Felkérem a tagtárs urakat, hogy pontos időben minél többan jelenjenek meg, mert a határozatképesség meghatározott számhoz van kötve.

Budapest, 1914 március hó 20.

Hajós Károly, elnök

Az Ipartársulat hivatalos helyisége VIII. Rákóczi ut 13. II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn és szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az iránt az ipartársulat irodájához fordul.

Az Ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” utján közölthetik.

ORSZÁGOS VENDEGLŐS EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Kérem. Felkérjük az Orsz. Vend. Egyesület egyes tagjait, valamint az egyesületet hertz tartozó ipartársulatokat, hogy a hátralekös tagdíjaknál mielőbb beküldjék a sziveskedjenek, mert az Egyesületnek is vannak anyagi kötelezései.

Az elnökség

Felkérjük a vidéki kartársakat, hogy az Országos Vendéglős Egyesületbe való belépésük jelentsek be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. Beíratási díj 2 kor. Évi tagdíj 4 kor.

Az Elnökség.

A magyar fogadók helyes elnevezése.

— Se nem szálloda se nem szálló. —

Az utóbbi időben érdekes kérdése vetődött föltszínre a magyar fogadók helyes elnevezésének kérdése. Szűzgyere vette pedig ezultal egy vendéglős közgyűlés (a székesfehérvári) s ezt követveleg egy délutáni lap. Bár utóbbi csak amolyan öletszerűen hozta föl s így is foglalkozott a kérdéssel, amelyet hogy nem volt valami nagy komolyan, főként az mutatja, hogy a „szálloda” szó helyett a „szálló” vagy a kiltölt által is elfogadott „hotel” elnevezést ajánlotta alkalmazni. Hogy ezzel a megállapítással a helyes magyarság kérdése mit se nyert, következtesséppen, hogy az illtő lap eme cikkével teljesen céltalan és fölösleges munkát végzett. — ez kétségben fölül és mindenki előtt tisztán áll. Am, mi próbáljuk meg ezt a vaskos hibát helyre útni és akként pótolni, hogy a magyar fogadók elnevezését kizárólag szép magyar nyelvűnk tisztasága szempontjából igyekezzünk megállapítani. Ezt tenni különben mint magyar íróknak és szakajgyíróknak is kötelességünk.

Mielőtt tovább mennék, állapítsuk meg, hogy a „szálloda” szó honnan eredt és hogy került forgalomba?

A „szálloda” képzett szó és pedig a Kazinczy-korabeli nyelvújítók által a **da-és oda** végűekkel, hevenyében képzett szavak közül való. Emre gyorsan és így sok helytelenességgel képzett szavaknak a nagy része ugyan már kikerült a használatból. Még egyek a „szálloda” s itt-ott „tanoda”, „varroda” stb. így helytelen magyar hangzású szavak vannak forgalomban. Hogy miből származtaták vagy képezték a „szálloda” szót? Az „Einkelwirthsaus”-ból fordított „beszállóhely” vagy — „beszállóvendéglő” szóból. Így tehát a szálloda nem más, mint közönségszolgai fordítása a német „Einkelwirthsaus”-nak. Emellett bizonyít az is, hogy a mult század ötvenes-hatvanas éveiben ilyen „beszálló-üzletek nem ennek, hanem „vendégfogadó”-nak, míg a nagyobb üzletek

rövidítve „fogadó”-nak neveztek a magyar vidékeken. Ennek különben egy a lővárosban és a vidéken annál több helyen meg van még ma is a nyoma. Nem szabad meg eledelni, hogy abban a régi időben a fogadósok és vendéglősök tulajdonilag németek voltak és így inkább alkalmazták a nekik jobban hangzó németes, vagy az ebből fordított **szálloda** és **szálló** elnevezéseket. Miután pedig ezek jóval többen voltak, mint a magyar fogadósok, az általuk alkalmazott magyartalan „szálloda” s „szálló” elnevezések is terjedtek el és maradtak meg mind máig használatban. A „szálloda” eredetének és használatának ez az egyedüli hiteles története.

A „szálloda” és „szálló” szavak, lentickek el is volnának már intézve és pedig olyképpen, hogy a fölhozott tények és adatok alapján bátran kimondhatjuk, hogy sem a **szálloda**, sem a **szálló** szavak alkalmazása nem helyes. Nézzük most a **hotel** elnevezést, amit egyes föltételek (és hiányos magyar érzés) magyar írók a lenti helytelen szavak helyett ajánltak alkalmazni. Csupán csak azért, mert a „hotel” szót az egész külföld használja. Ílát, hogy mert használja az egész külföld és miért nincsen arra szükségünk nekünk, magyar fogadósnak: ezt tisztán az alábbiakban mutatjuk ki.

Hotel. Ez a szó francia és francia értelemben: hotel nemcsak az a ház, ahol idegen vagy vidéki vendégek szállnak meg, hanem így van jelzve más „közház” is, pl. **városház** és egyéb így köztintézmény. Amint ebből látszik, tisztán a fogadókra vonatkozó szava nincs a franciának. És ez így is van. A gazdag és bő szókincsűnek kiállított francia nyelv nélkülöző azt a szót és kénytelen átvenni és alkalmazni a másra is alkalmazott „hotel” szót. Mennyire gazdagabb ebben a tekintetben a magyar nyelv, amely kizárólag rendelkezik csak olyan elnevezéssel, amit sehonnan sem vettek vagy fordítottak: s ez a „fogadó” szó. De e tekintetben nemcsak a francia, hanem a többi külföldi nemzedek is fölül állunk, mert mint a franciának, azoknak sincs így meghatározott szavuk. A nemetül pl. a „Gasthof”, „Gasthaus”, Vendégház, Vendégházur képezik a fogadóházak elnevezését. S ugyanigy vannak vagy még így se — a többi nemzetek is. Miután pedig az ilyen kevésbé kifejező szók helyett mégis csak jobb a francia hotel, — azért is fogadták azt el. Nekünk azonban nincs rá szükségünk és legteljebbsé celszerűgi szempontból, az idegen vendégek megértése céljából alkalmazzuk a mi helyes és magyaros „fogadó” vagy akár a helytelen „szálloda” és „szálló” szó mellett.

Mind ezekből tisztán kiválgatjuk, hogy a fogadó: **se nem szálló, se nem szálloda** és antul kevésbé hotel, hanem tisztán csak **fogadó**. Ennek a helyessége mellett szól az is, hogy a törvényekben és rendeletekben, valamint a régi és újabb magyar irodalomban is a legtöbb helyütt az eredeti — sehonnan se volt vagy kölcsönzött — fogadót látjuk kifejezésre jutni. S a „Fogadó” szaklapot szintén hasonló szempont: jómagyarsága s a magyar nyelv tisztasága iránti helyes érteke vezrelte akkor, amidőn a magyar fogadósok körében elhívtette egy olyan mozgalomnak a magvát, amely a jó és helyes magyarságot bántó: „szálloda” és „szálló” szavak kiküszöbölésére törekszik. És ez a mozgalom már régebben folyik, ámdé, csak keskenyebb mederben s folyása csöndes és nem jár olyan zajjal, hogy az ehallatszanék abba a

világba, ahol a „Magy. Tud. Akadémia”-félék s a magyar nyelv apólasára hivott egyéb irodalmi társaságok székelnek és teljesítenek hivatait, inkább a hozzájuk nem méltó esunya politika, mint a szépséges magyar nyelv ügyének az érdekében. Pedig hát, ez a kérdés is van olyan fontos, hogy néha-néha — ha nem is mindig — a t. tudós-és írófarsulatoknak, nemkülönben a magyar íróknak is érdemes volna vele foglalkozni.

Minden T.

TÁRSULATI ÉLET

Az idei vendéglos kongresszus.

— Erdélyben lesz. —

Valamelyes „technikai” vagy efféle akadály jött közbe az 1914-ki orsz. vendéglos kongresszus meghívó soproni partusulatánál, amiről az elnökség még a tavaszi megelőzőleg értesítette az „Országos” vezetőjét. Hozzá tette azonban, hogy ennek dacára készséggel eleget kíván tenni a társulat a vállalt kötelezettségnek, imde mégis szívesebben venné, ha a központi vezetőség módot tudna találni a kongresszusra néve. Együttal feltartotta s kérte, hogy a következő, 1916-ki orsz. vendéglos kongresszus Sopronban legyen megtartva.

Amikor pedig a soproni társulat ezeket közölte az Országossal, alig rá néhány napra, a „Marosvásárhelyi és marosdardmegyei vendéglos partusulata elnöke, Schweitzer Adolf kérdést intézett az Orsz. V. egyesülethez, hogy nem-e lehetne módját találni, hogy a Marosvásárhelyen tartandó „Erdélyi vendéglos nagygyűléssel” kapcsolatban, vagy pedig ehelyett az országos vendéglos kongresszus ott legyen tartható? Egyben formálisan is meghívta a kongresszust a társulat nevében. Így jött segítségül a „véletlen” a fenti kérdés megoldására, ami bár amugy sem volt nehez, mert több társulat is szívesen volna a kongresszusnak náluk való tartását. A marosvásárhelyi elnök átiratval a napokban elnöki értekezlet foglalkozott és úgy határozott, hogy a meghívást elfogadják és az idei kongresszust Marosvásárhelyen fogja megtartani. Elhatározta továbbá, hogy az Országos V. Egyesülethez tartozó partusulatokat, csoportokat és bizalmifarkat a változásról értesíti s a kongresszura vonatkozó előterjesztések, javaslát stb. beküldését ebben az értelemben fogja kérni.

Az idei orsz. vendéglos kongresszust tehát Erdélyben lesz. Erdélyben, az országban ebben a kedves és gyönyörű részében, amelyhez fogható nincs sem nálunk, sem külföldön. Ez a szép kis tündérváros, ahogy általában az erdélyiek nevezik, vadregényes részeivel egy sorban áll az isteni szép Tátrával, az erdées és sok természetmágyei és havaival, pedig jóval fölülmúlja Svájcot, Erdély szépségét és értékét különben mindennel jobban igazolja az a körülmény, hogy a kedves román szomszédaink meg az ő Romániájuknál is jobban szeretnék birni ezt a szépséges országcsészét. Erdélyre és a gyönyörű Balatonra vonatkozik egy régi magyar földrajzi tudósok az a mondanás: „Aki Erdélyt és a Balatont életében nem látta, az a legnagyobb és legszebb dolgot mulasztotta el. Ezért is van talán, hogy a pincerekből lett áztatellajdonosok közt csak kevesen vannak, akik Erdélyben nem jártak. Ugy vonódik a mi népünk ama szép lájk felé, mint a mohamedán az 6 Mekkájába. Már pedig a mi kartársainkról tudott dolg, hogy a kevésbé

szép és kellemes helyeken nem igen szeretnek tartózkodni.

Mind ezt tapasztalhatják majd azok a kartársak is, akik a marosvásárhelyi országos vendéglos kongresszus révén először fognak megjelenni Erdélyben. Tapasztalni fogják, amit a Királyhágón tudni lesznek s amíg az Aranyos és Maros kies völgyvidéki uraló szép székelőförszobra: Marosvásárhelyre eljutnak. Mert a székelőmagyarok, azt a tisztán székelő lakosságú Vásárhelyt vallják fővárosának. A kedves kincses város, Kolozsvár, csak amolyan hivatalos fővárosa Erdélynek. Mindazonáltal ugy volna célszerű, ha a kongresszus rendezősége ugy intézné az utazást, hogy az indulás Budapestről a reggeli gyorsal törtéjjen, így déltán párora Kolozsvár látására is jutna. Mert, érdemes látni, ha csak pár órára is az erdélyi telejelmeknek ezt az ékes hajdani fővárosat. Bár ugyan a lehelyeség az volna, ha néhány órát más nevezetebbeszek megtekintésének is lehetne szentelni. Nagy előnyét látná ebből a szépséges szép magyarsávjunk idegenforgalmi ügye, amelynek legelhálsabb hirdetői maguk a vendéglosok lennének. Ezt tenni azonban lehetetlen volna, mert anny mindre nem juthat idő a kongresszura számított 2—3 napból. Marosvásárhely, az ismert kultúr város különben is sok tanulásra látnivalót nyújt, különösen ha erre a kongresszus nagy és fontos anyaga is enged időt.

Marosvásárhelyen egyébként sok erdélyi jog ismerőssel lesz találkozásunk. Ott lesznek azok a brassói, dévai, nagyzebeni, segsvári, besztreci, medgyesi, szásvárosi stb. város és községi kartársak is, akik a budapesti, szababkai, kassai kongresszusokon is „mindig teljes számban megjelentek. Ha más nem, az is elég ok arra, hogy az Orsz. V. egyesület az orsz. kongresszust az 6 derék és hűségese erdélyi tagjai távol szép földjén rendezze. De jó ismerősök maguk a vásárhelyiek is, akik bárha kongresszusokat eddigleg nem is látogattak, de kitűnő elnökkel, Schweitzer Adolfal részt vettek minden az egy és mindnyája érdekeire vonatkozó munkálatokban. Hogy ezután is ott lesznek, azt igazolja a náluk tartandó orsz. vendéglos kongresszus, amelynek teendőibe máris hozzá fogtak és teljes érvel vannak és dolgoznak azon, hogy ez a kongresszus méltó legyen az előző nagy és népes kongresszusokhoz.

Rozsahegy. A „Rozsahegy és Vidéke fogadósok vendéglos” és kávéos partusulata” április hó 16-án tartja rendez évi közgyűlést. Ez elnökség ezután is felkéri a tagokat, hogy a közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

Szombathely. A szombathelyi vendéglosok, mint már előre jeleztük, a múlt hó végén értekezletet tartottak. A látogatott értekezleten elhatározták, hogy a volt vasmegeyi vendéglos partusulat elnökségét felkéri, hogy az partusulat új szervezése tárgyában minél előbb hívjon össze közgyűlést.

Monor. Az itteni kartársakat szintén áthatalta az egyváltározás szelleme, amelynek hatásá alatt szervezkedtek és pedig olyan dicseretes sikerrel, hogy a legnagyobb részük csatlakozott az Országos Vendéglos-Egyesülethez. Az Országos most árt a monoriakhoz, hogy mint helyi csoport válasszanak egy bizalmifarkat és eről a központot értesítsék.

Kispeszt. A „Kispeszt és Pestszentlőrinci vendéglos partusulat” április 15-én tartja r. é. közgyűlést. Tárgyalásra kerül a

közgyűlésen a társulat zászlójának fölávastása, az Országos v. egyesület átávata az idei marosvásárhelyi országos vendéglos kongresszus tárgyában. Több tag ezavikül bejelentette, hogy a sördepóosk tisztességelen versenyre megszűntesse miatt indítványt kívánnak tenni. A tagok felbáborodása különösen egy Adler nevű sörártoáros ellen irányul, aki barátoság után nem lehelét eddig arra birni, hogy a sörreladásnál ne versenyezzen a vendéglosokkal, akik nagrszét vevői.

Legyünk résen!

Újabb veszély lenyegeti a vendéglosoket. Nem elég, hogy az új állami költségoket szerint telemekik az adókat és illetékeket, hanem az „Ipári munkának vasárnapi megszünteléséről szoló törvény” tervezete mozgásba hozta az *alkoholellenes* testületeket és ennek az eszmenek a híveit. Azt akarják a törvényben felvétetni, hogy „mindennemű szeszies ital árusítása szombat este 6 óratól hetil reggel 6 óráig szünteljen.”

Ha a kormány ezeknek a rajongóknak felül, akkor ez az intézkedés *méretelen eszásti jelent az vendéglosokre, szölibertokosokra és a sörgyárokra* is. Néhány fanatikus ember kedvéért a kormány már csak közgazdasági és államkincsi érdekéből sem sérthet anny existenciális érdeket.

Nem hisszük, hogy a kormány *komolyan* veszi azoknak az uraknak a provokálását, kik vizet prédikálnak, de maguk bort isznak. Ne akarják ezek az álpólitika a népet akarata ellen azzal boldogítani, hogy elvonja tőle vasárnap azt a pohár bort vagy sört. Ez nem népboldogítás, hanem furfangos elzárkózás a nép igaz bajának telismerése elől, szemfényvesztés, zetszelnésnek látszó jelszavakkal.

Ezeknek az uraknak mondja egy a kormány, mondják meg nekik a bortermelek és a vendéglosok, hogy anny érdeket nem lehet, nem szabad feloldozni a trázsának, a zetszelnésnek és a népboldogítás ennek a hamis nemének. A tilalom terjesztésük ki a *kizárólagos* pálinkaméreszre és általan a pálinkának vasárnapi kimérésére, de a vendéglosre nem.

Képzelték el ezek az urak, hogy milyen állapot alakulna, ha az 6 kivánságok teljesülne. A kincstár milliókat veszítene, milliókat veszítenének a bortermelek és a vendéglosok, mint becseletes adózó polgárok, kik csak vasárnap jutnak egy kis üzleti forgalomhoz, koldusbotra jutnának. Hát ezt akarják! És azt hiszik, hogy ez nekik sikerülni fog? Mi nem hisszük, mert ilyen boldogombát nem vesz be senki.

Tanítsák azokat, kik erre rászorulnak, a *mértékletességre*, de elvonaltani a lehetőséget annak, hogy az egész héten dolgozó ember vasárnap ne ihassék egy pohár bort vagy sört. — az grúlésg!

Evezredék óta iszik az emberiség bort és erősebbek voltak az embertalok, mint ma.

A kizsákmányolt, kihéztelt népet azzal akarják erőssé tenni, vagy jobb gazdasági viszonyok közé jutaltni, hogy ne igyek? Ne boldogodoznak az urak! Ha a nép érdeke annyira szívónok lelszik, akkor ne ilyen olcsó reklámokkal dolgozzanak a saját népszerűségük növelésére, hanem támogassák a népet, vagy általán kedvezőbb életartáshoz, jusson. Ettől fogzik, ugy-e, de tráziásokkal könnyeb dolozni.

A vendéglosok, sörgyárok s termelők mutassák be a kormányának az érem másik oldalát, hogy a vizetpredikálóknak tel ne ávón.

Vendéglosok, legyünk résen!

BOR- ÉS PINCEGAZDASÁG.

A megjavított osztrák bortörvény.

Nem régen a „Fogadó” hőböbben foglalkozott a konyvalék dalmát-borok becslésével. Élelmes dalmát és más szicíliai borkereskedők ugyanis a kisajtott szőlőtörkölyből, seprából stb. még egyszer szüreteltek úgy, hogy az letszám-szerű mennyiségű vízzel fölösleztették s ebből „megfelelő” minőségű bort állítottak elő és megkezdték az eladást és beszállítást Magyarországra és Ausztriába. Amikor pedig ezt ismertették és az italmérőket iva intették a konyvalék borok beszerzését. — egyuttal a felsőbb körök figyelmét is felhívtuk, hogy a dalmátborok beözönlését előlegeit azon körülményre, hogy az osztrák bortörvények e tekintetben nagyon hézagosak és semmi megszorítást sem tartalmaznak az ilyen mesterséges uton előállított borok eladása és fogyasztása megállítására. Vagyis az itt említett törvény épp a teljes ellentétje a magyar bortörvénynek, amely a hamis borok gyártását és azok forgalomba hozását szigorúan bünteti.

A „Fogadó” eme figyelmeztető közlései, valamint a közérlelmet érekelte termelői körök hasonlirányú mozgalma és panaszának aztán meglett az eredménye, hogy földmivélségi kormányunk érintkezésbe lépett az osztrák földmivélségi miniszterrel a kifogásolt törvény szakasza megváltoztatása, illetve megfelelő rendelettel való pótlása iránt. És az osztrák földmivélségi miniszterium elégett tett ennek a megkeresésnek és meglehetősen szigorította az osztrák bortörvények végrehajtási rendelkezéseit. Bár ugyan ez a megszorítás még nem egész azonos a magyar bortörvény idevonatkozó szakaszával, ámde azért elég védelmet nyújt arra, hogy élénk konyvalék borokat kelletlen dalmát kereskedők és termelők Ausztrián keresztül ide szállíthassanak.

A magyar földmivélségi miniszterium ezen eljárásával kapcsolatban azt is keresztül vitte, hogy ezentel alapos gyana vagy megbízható följelentés alapján az Ausztriából behozott borokat megvizsgálják a határon, ami az eddigi enyhé osztrák bortörvény miatt szinte nem volt lehetséges. A dalmát borokra vonatkozó intézkedések különben annyira fontosak, hogy szükségesnek tartjuk a m. kir. földmivélségi miniszterium által rendelkezésre bocsájtott két körrendeletet szószintre közölni.

31601. sz., VIII. 1914.

Körrendelet

az osztrák törvény végrehajtásának szigorítása tárgyában.

A borhamisításnak és hamisított borok behozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVII. törvény cikk életbe lépett óta a bortermelők és a borkereskedők érdekeinek képviseletére hivatott egyesületek és testületek, továbbá a törvényhatóságok is ismételve kifejezték azt, amik az óhajtatnak, hogy az 1907. évi április hó 12-iki osztrák bortörvénynek, illetve e törvény végrehajtási rendeleteinek azon rendelkezései, melyek a Magyarországra érvényben lévőknél enyhébbek, szigoríttassanak s a magyar bortörvény rendelkezéseivel lehetőleg összhangzásba hozassanak.

Habár a m. kir. kormány e tekintetben a cs. kir. osztrák kormányra befolyást nem gyakorolhatott, részéről ezt az óhajtatást állandóan szem előtt tartottam s alkalmat vártam arra, hogy ebben a kér-

désben a kezdeményező lépéseket, a siker reményével, megtehessem.

Ezt az alkalmat elérkezettnek találván, az idevonatkozó tárgyalásokat a cs. kir. osztrák kormánnyal megindítottam s ennek eredménye az lett, hogy a cs. kir. osztrák kormány, az osztrák bortörvény végrehajtására vonatkozó eddigi rendeleteket módosította és olyan új intézkedéseket léptetett életbe, amelyek a borkészítésre, illetőleg a borhamisításra s az ellenőrzésre vonatkozó több fontos kérdésben részint megszüntették, részint pedig lényegesen csökkentik a két állam területén érvényes eddigi rendelkezések közötti eltéréseket.

Ezek szerint ezen körrendelet megadásával egyidejűleg az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országor területein a bor, must és szőlőcsepe cukrozására, a törkölybor készítésére s az az edes borok készítésére és raktározására nézve olyan korlátozások, szigorítások és az eddigieknél hathatósabb ellenőrzési rendelkezések léptek életbe, amelyek a visszaéléseket, illetőleg a borhamisítást lényegesen megnehezítik.

Az eddigi állapothoz képest történt változások a következők:

1. A must és bor cukrozása.

Az osztrák bortörvény a bor és a must cukrozását előzetes hatósági engedélyhez köti s a cukrozási engedély megadására a közigazgatási hatóságot hatalmazza fel. Eddig azonban sem s törvényben, sem a végrehajtási rendelemben nem volt semmi utasítás vagy intézkedés arra nézve, hogy a cukrozási engedély milyen esetekben, milyen előfeltételek mellett, mily célból és milyen mértékig engedhető meg s nem volt korlátozva az egy hektoliterhez adható cukor mennyisége sem. Emellett az illetékes közigazgatási hatóságok a cukrozási engedélyek megadásánál korlátozva nem lévén, e tekintetben egészen saját belátásuk szerint járhattak el.

Ezzel szemben az említett új rendeletben világosan kimondott, hogy a cukrozás célja csak az lehet, hogy az olyan must cukortartalma, amely a szőlőcsepe érése kedvezőtlen időjárás miatt a rendelkezés kevesebb lett, vagy az ilyen mustból készült bor alacsony szeszartalma a normálisra emeltesse, vagy pedig a hibás vagy beteg bor átérésésének vettessek alá. Ehhez képest ezentel a cukrozási engedély Ausztriában is csak az olyan must (szőlőcsepe) cukrozására adható, amelynek cukortartalma elemi csapások, vagy kedvezőtlen időjárás miatt olyan alacsony maradt, hogy a cukrozás tényleg szükséges s a cukortartalom cukrozás után legfeljebb annyira emelhető, amint az az adott viszonyok közt (i. e. a termesztés helyén, az ott alkalmazott szőlőművelési mód mellett, az illető szőlőfata mustjában) normális években szokott lenni.

A cukrozási engedély még ezen esetekben is csak olyan must cukrozására adható, amelynek eredeti cukortartalma, a szüretkor nem volt több 15 lóknál, a klosterneuburgi mustmérő szerint.

Az egy hektoliter musthoz, szőlőcsepe-rez vagy borhoz adható cukor mennyiségét a fentemlített rendelkezések szem előtt tartásával jövőre az engedély megadására hivatott hatóság állapítja meg és pedig mindenkor az illetékes pincetelgyelőzetes meghallgatása után; az egy hektoliter musthoz, szőlőcseprez vagy borhoz adható cukor mennyisége azonban négy (4) kilogrammál több lehet.

A must cukrozására szüret előtt kapott engedély ezentel csak a termesztés helyére,

vagy ennek legközelebbi környékére s legfeljebb a szüretől november 15-ig tartó időre lesz érvényes.

Az osztrák bortörvény szerint rossz szüret esetén nemcsak egyes teleknek adható cukrozási engedély, hanem a községi előjárású vagy szaktelűletek (bortermelők egyesületei, pincészövetkezetek stb.) kérére egész községi határára vagy nagyobb területekre kiterjedő általános cukrozási engedély is adható. Mindazonáltal az illetékes hatóságok oly utasításokat kaptak, hogy ilyen általános cukrozási engedélyt csak egészen kivételesen s az ezt indokoló előfeltételek beható elbírálása alapján adjanak. Különbön cukrozási engedély még egyes teleknek is, csakis olyan esetekben lesz ezentel adható, amikor — a cukrozásra vonatkozó általános feltételek szem előtt tartásával — kétségtelenül megállapítható, hogy a must, szőlőcsepe vagy a bor cukrozása csakugyan szükséges.

E célból a cukrozás iránti kérvények véleményezésére előzetesen mindig közlendők az illetékes pincetelgyelőkkel. Amennyiben s engedély megadására feljogosított hatóság a pincetelgyelő véleményét nem találja elfogadhatónak, az engedély megadása előtt az ügyet döntés végett a cs. kir. osztrák földmivélségi miniszteriumhoz kell terjesztenie.

Az ellenőrzést megkönyvítő lényeges változtatás, továbbá az eddigi állapothoz képest az is, hogy az, aki cukrozási engedélyt nyert, az illetékes pincetelgyelőnek előzetesen — legalább 48 órával előbb — tartozik bejelenteni, hogy a cukrozást mikor (mely napon) és hol fogja végrehajtani, hogy a pincetelgyelőnek módjában álljon a cukrozás végrehajtását ellenőrizni.

Ezentel tehát a cukrozás csakis az napon hajtható végre, amelyet erre a cél a pincetelgyelőnek előzetesen bejelentett, sőt a kész bor cukrozása mindig csak a pincetelgyelő jelenlétében történhetik.

2. Törkölyborkészítés.

Lényeges korlátozás történt a törkölyborkészítés tekintetében is, amely eddig a háziszükséglet céljára, mindenkinél meg volt engedve s a készíthető törkölybor mennyisége nem volt korlátozva. Ezentel törkölybor készítése (természetesen szintén csak a háziszükséglet céljára) csakis a bortermelőknél és csak saját termésű szőlőtörkölyből engedtetik meg és a törkölybor mennyisége, az ennek ellogyazásánál figyelembe vehető egyének számához viszonyítva, jelenkinél és naponként két (2) liternél több nem lehet.

A törkölybor ellenőrzésének megkönnyítése végett az az eddigi rendelkezés, mely szerint az, aki törkölybor készített, a törkölybor mennyiségét január 31-ig tartozó a községi előjárásúgnak, az utóbbi pedig február 15-ig az I-oku közigazgatási hatóságnak bejelenteni, oda módosított, hogy ezentel a törkölybor készítője ezt a bejelentést a törkölyborkészítés megkezdésétől számított nyolc (8) nap alatt tartozik a községi előjárásúgnak megtenni s a községi előjárásúgnak ezen bejelentéseket betenketni köteles az I. foku hatóságtól átvenni, mely utóbbi a bejelentések másolatát az illetékes pincetelgyelőhöz juttatja.

3. Édesbor-készítés.

Az édesbor készítésének eltülását, amik különben is csak az osztrák bortörvény módosítása után volna lehetséges, — sajnos — nem sikerült elérnünk; mindazonáltal ezek tekintetében is történt annyi

változás, hogy azok, akik édesbort vagy az osztrák bortörvény 4. §-ában említett zamatosított és fűszerezett csemegeborokat vagy pezsgőt készítenek, ezeket az italokat csak a közönséges borok előállítására és raktározására szolgáló helyiségektől elkülönített helyiségekben készítetik és raktározhatják, mely helyiségek a törvény értelmében az illetékes hatóságnak bejelentendők. Ez az új intézkedés megkönyvi az édesborgyártás ellenőrzését s bizonyára csökkenteni fogja az édesborokkal elkövethető visszaéléseket.

Az osztrák bortörvény végrehajtásának az előadotak szerint ismertetett szigorítás folytán legalább részben teljesül a magyar bortermelőnek az a kívánsága, hogy a borra vonatkozó rendelkezések Ausztriában is összhangzásba hozassanak a magyar bortörvény rendelkezéseivel s ennek folytán kétségkívül csökkenni azok az aggályok, hogy Ausztriából olyan borok hoznának be hozzánk, amelyeknek készítése és forgalmazhatósága a magyar bortörvénybe átkötik.

Erről az érdekelteket az ez ügyben hozám intézett feltevéseiket előlétezől, tudomásával végtér értesitem.

Budapesten, 1914. évi március hó 24.

Bárá Ghillány Imre s k.

Mit kívánnak a fogadók vendégei?

— A fogadói rendről. —

Külföldi komoly lapok, amelyeknél a politika vagy pláne, a mi lapjaink által annyira fölkarolt és heteken át 4—5 hasábon pertraktált Turcsányi Elza-lete esetek csak másod- vagy harmadrendű hírként kezeltetnek, — vetették föl azt az általános érdeklődés kérdést, hogy: mik a fogadók vendégeinek a kívánságai? Amire aztán az egyik is és másik is elmondta nézetét; ám elsőnek egy tekintélyes berlini lap ismertetve véleményét. Ez mindenekelőtt fölhozta, hogy az egyik rendelkezési fogadós-kongresszuson az egyik előkelő fogadós azt a kijelentést tette, hogy a vendégek kívánságai nagyon különbözők. Az egyik azt kívánja, a másik azt. Van vendég, aki a szobát tele szőnyeggel szeretné látni, viszont a másik látásményekben akar gyönyörködni és így tovább. Természetesen, ennek a sokféle óhajnak a fogadós nem képes megfelelni. Azonban vannak dolgok, amelyek általános óhaját képeznek s amelyeket, említett lap szerint, a szak-körök is jogosnak ismernek el, ennél fogva teljesíthetők is. Ezek a jogos kívánságok a következők:

1. A folyosókban levő jelző- és csengőnyel-készletek, miután azok a vendégek éjjeli pihenését gyakran erősen zavargják, csakis az alkalmazottak részére szolgáló zárt tartózkodási helyiségbe vezetendők be.

2. A fogadók vendégoszloái dupla ajtókkal látandók el, hogy a folyosóról a legkisebb nesz se hallatszon be a szobába. A folyosókra vastag, hangfogó szőnyeg helyezendő.

3. Dupla ablakok azért kívánatosak, hogy az utcai lármá ne hatoljon a vendégoszlokból.

4. A vendégoszlokok közfoglalának lehetőleg vastagnak kell lenni, hogy a szomszéd szobából semmiféle zaj, beszéd vagy hortyogás át ne hallatszon. Az öszzekötő ajtókat, amelyek minden utas előtt győltelések, be kell falazni; csak ott engedhető ez meg, hol lakosztályok lesznek kiadva.

5. A laza és a higiénikus követelmé-

nyeknek meg nem felelő ágyzatokat szellőzőndök. A legtöbb helyen a paplan- vagy takaróágyzatot egy lazán odatoltzott lepedő pótolja, ami kellemetlenül hat a vendégre.

6. Szigorúan utasítani kell a személyzetet, hogy nyáron este 10 óra, télen 9 óra után a folyosókban ne tartózkodjanak, hangosan ne beszéljenek, vagy neveljenek.

7. A szobák takarítása télen reggel 8 órákor, nyáron 7 órákor vegye kezdetét, de lehetőleg ez is zajtalanul történjen. Ezeknek a pontoknak a megvalósítása valóban nem fűközik nagy nehézségekbe és csak előnyre szolgál az üzletnek, amelynélben az a házirend meg van honosítva. A vendégoszlokból minden megzúllt utas feltétlen csendet követel s inkább erre fektet súlyt és nem a pazarul berendezett, egyébként pedig lármás és kényelmetlen szobáira.

KÜLÖNFÉLE KOZLEMÉNYEK

Felhívás.

A tavaszi negyed alkalmával ismét fölkeressük és tiszteljük felhívjuk a „Fogadó” azon előfizetőit, akik előfizetésükkel régben el vannak maradvá, hogy eme kötelezettségüknek eleget tenni és a hátralékos díjt kiegyenlíteni sziveskedjenek. Ugyancsak fölkerjük azon t. előfizetőinket is, akiknek előfizetésük most vagy az előző lappal járt le, hogy az esedékes díjat a küldött utalványon sziveskedjenek rendezni. — Felkerjük egyben t. barátainkat, hogy a „Fogadó”-t kórháiban terjeszék és ismerőseiknek pártolásra ajánlják. Az előfizetési és egyéb pénzek: „Fogadó” kiadóhivatal Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. küldendők.

HYMEN HIREK. — Szabó József vendégfőző kártszám leányát Jankó eljegyezte Horváth Desző Budapestben.

Kitagazdítás. Rédey Vilmos székesfehérvári vendégfőző kártszámot ne Lachmann kanonok u. növéredé, mint előzőleg tévesen jeleztük, hanem néha Kriszán kanonok unokanővére Lachmann Róza utalványok közt írjate.

Eljegyzés, esküvői ünnepségek, valamint egyéb nyomtatványokat izléses kivitelben és jutányon készíti a Fogadó-könyvnyomda (Budapest, VIII., Szentkirályi-ut 34).

Tavaszi vigalom. — Cegléd. — A Cegléd és vidéke fogadóinak, vendégfőzők, kocsmárosok és kávéoskó ipartársulata* tagjai április 22-én a Központi-fogadó nagytérmeben fölvalóissal egybekötött zárkörű bált rendeznek. A bál vigalom jótékony célt szolgál és a tiszta hazán egy részt Gubody Ferenc volt ceglédi polgármester sírmeleké, s feltevést a tiszta pénztára javára fordítja. Belépési díj személyenként 2 kor., s csaldájegy 5 korona. Kezdeté este fél tílelenc órákor.

Kitüntetés. Bahunek Béla, a pénzügyminiszteriumba szolgálatára érte beosztott pénzügyi felügyelő, kiváló érdemei elismeréséül a Ferenc József-rend lovagkeresztjével lett kitüntette. Ez a kitüntetés mindenképpen érdeme és olyan fértut ér, aki hivatalát nemcsak a szofosan vett hivatali érdekek, hanem a kapcsolatos közérdekek szempontjából is a legnagyob lelkesítéssel teljesítette. Haszonlón jart el akkor is, a midőn az Orsz. Vendégfőző-Egyesület följelentésére: Kispeszt, Erzsébetfalva és Csepelen, majd a beszercei és tordai botányos ügyekben, felbőbő utatásaira a vizsgálatot vezette. Kitüntetésé alkalmával a derék felügyelőt nagyon sokan üdvözölték.

Szakácsképzés. E hónap 2-án Budapestben szakácsképzés volt. A képzésnap nagy garmadával lettek bemutatva ételkészítvények, amelyek szemelt csiklandoztak. A kiállított ételmekből bővelkedtek a francia és más külföldi konyháira emlékeztető különlegességektől, de főként a cukrászati remekeltől és főként ez okozta, hogy a napi sajtó tudósítói nagyserűben megdicsérték a kiállítást. Egyben azonban teljesen szűkölködött a kiállítás.

És pedig abban, ami a magyaros főzési rendszer javítását, avagy előmozdítását célozta volna. A legjobbak és szebbet mutatták az étkező kocsisk szakácsai, akik sikerülten azt tállalták a nézők elé, amit az ő pirinyó konyháikon szoktak, bár magyar-franciánok, de nagyon jól készítenek.

Borvásárlók figyelmébe. A mult és az előző évtlen tudvalevően igen sok helyen nagyon rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránt nagyobb keresletet vona maga után. Az ismert „Visonta” és mátrahegyaljai szőlőtelepek borait, t. t. igazgatóságát is ez indította arra, hogy a régi évszázot feltéve örözött kincseit forgalomba hozza. A Visontánára bortermelő társ szőlőtelepén különben a mult évi termés a jó beütött, és az emelkedéskor ezáltal is a t. borvásárló vendégfőző figyelmébe ajánljuk.

Vendégfőzők söráráték és szikvizgyári szövetkezete. A fővárosi új sörgyár még meg se kezdte működését, de a vendégfőzőparterén máris észlelhető bizonyos gazdasági fölrendelés. Ebben a lendületben pedig a vendégfőzőknek az a törekvése nyilvánul meg, hogy a sörlerakatok kezelése nekik biztosítsák, hogy az így maradóbb nyereség is az ő hasznukát képezzé. Ez ez természetes is. Amde, ha még olyan világos és természetes dolog is, azért a kapzsi kartel uralma alatt ilyesmit el nem érhetlek a vendégfőzők, „mi aknarak azok a szegények; raktárt, hát hogys ne, hogy aztán az eselleges vesztéséget az öreg harangtól követeljük!” mondák a kartehez tartozó sörgyárak belső szobáiban.

„Örüljenek, hogy sört adnak nekik, nem-hogy még a depót is rájuk bizzuk”... És a vendégfőzőség tényleg nem tehetett mást, minthogy örült az ilyetén állapothoz és — bárha nem is nagy szíven — tömte fölvasát a temetetlen állapothoz összeharcoló karteloss sörgyárakat. Ennek a rabszolgaszerű helyzetnek a végre jutását jelenti az a körülmény, hogy a „Fővárosi Szerzős R. T.” nem zárkózik el attól, hogy a sörárátékosságot a vendégfőzőkre bizza, különösen ha azok arra pályáznak, úgy, amint tette ezt a magyar-kanizsai Varga Lajos kártszámok, akinek kezdeményezésére az ottani vendégfőzők és kocsmárosok „Sörraktár- és szikvizgyári szövetkezeti” létesítettek. A kezdeményező Varga Lajos kártszámolta, hogy a raktárátékosságon maradóbb haszon nemcsak a raktár fenntartása és kezelése költségét fedez, hanem zenkivül a szövetkezetben csoportosuló kártszámok részjegyre is szép haszon fog jutni. Az első évre csak kisebb — csupán a tagok fogasztási szükségletét kielégítő — mennyiségre csináltak kötélet a Fővárosi Szerzős igazgatóságával. Hogy azonban ez a mennyiség a következő két-három év alatt meg fog tiszereződni, az több mint biztos és ezt máris számításba vették. A magyar-kanizsai vendégfőzők sörraktára és szikvizgyári szövetkezete derék vezére, Varga Lajos (aki az Orsz. V. egyesületnek is bizalmi férján) arra figyelmezteték és hívja föl az ország vendégfőzőit és kocsmárosait, hogy egykezzenek mindenütt hasonló szövetkezeteket létesíteni és azok által maguknak biztosítani azt a hasznat, amiből mások néhéz százezrekhez és tekintélyes vagyhoz jutnak.

Mundus. az egyesült hajított fabotorgatók r. a legregőbb butorgatók egyiké, melynek gyártmányai a fogadók, vendégfőzők és kávéoskókrólban is igen elterjedtek és kedveltek. A jövőre még hidegese itt is fölkarolt t. olvasónk figyelmébe.

Am elmarasztalt „Máv.” A sztréti mulatóságok rendszerint a legkellemesebbek: — ám a „Máv”-nak egy öröknyi sztréit, elvette a kedvét az ilyen mulatóságoktól. A dolog különben úgy történt, hogy Jemelka Ferenc szombolyai vendégfőző és szőlőbirtokos 1908 október 6-án tizenkét tres hordót adott föl a Máv. szombolyai pályaudvarán özv. Schall Anna címére,

Örkenye, hogy a szüretelt bort azokban kénylők a rendeltetési helyre. A hordók indulásával egyidejűleg kezdődött a szüret. A hordókat azonban hiába várták, nem jöttek. Miattuk a szüretelt is felhagyták s közben a tőkén maradt szőlő teljesen elfagytott, úgy hogy mikor október 22-én megérkeztek a tévesen másfelé irányított hordók, csak a nagy kárt lehetett megállapítani. A károsult szőlőbirtokos erre 2351 korona erejéig beperelte az államvasutakat a budapesti kereskedelmi és váltóörvényszék előtt. És a bíróság megállapította, hogy a vasuti alkalmazottak vétkes gondatlanság terhelte s ezért a Máv. teljes kárterítését tartozik.

Pezsgőgár kesekemén. A sárgabarcok és a szép menyecskék híres városában pezsgőgárral létezik. A pezsgőgárra pedig azért van szükség, mert Kesekemén nagy borleteleknek van szüksége így meg egyik-egy lakos is ezt a hivatást. Ungyancsak ezekben a lapokban lehetett olvasni, hogy: „Magyarországban nem igen lehet bort kapni; alig van valami csekély készlet a termelők pincéiben”. Ez olvasó publikum pedig teljesen beledőlődött az ilyen egyházi elítélőmódi hirdatásokba. Mi azt hisszük, hogy a kesekeméti sok borról szóval hirtelenséggé épűgy nem igaz, mint amilyen való az, hogy a hazai termelők pincéiben az elégnél is több bor lehetne, a mékint az első, az is csak úgy lehet igaz, hogy Kesekemén pezsgőgárral létezik.

Olcsóbb lesz a mazsolaszőlő. A Görögországi való kereskedelmi szerződésék tárgyalása és revízióval van soron és akik ezeket a tendéivel vannak megbízva, úgy vélik, hogy a mazsolaszőlő 10 korvámja nagyon magas és azt 8 koronára igyekeztek leszállítani. Hogy a görög szőlő ványjának ekként való leszállításával mily rettelensé hátrányos dolgot műveltek, azt persze nem tudják, vagyis erre még csak nem is gondoltak a keresk szerződéseket szerkesztő kormánytisztviselők. Mert mi is fog most következni? A vām olcsóságánál fogva a malagaszőlő ára is esőkénnel fog és pedig annyira, hogy a jó magyar konyhát is maga rendes mivoltából „cukorral” és „mazsolaszőlővel” kígortogó pesti „lőzők” — és „lőzősszonyok” — ezentel nemcsak a szőlő, lőft, vajas, zsíros, kelt, sőt tészta; a turóspalacsintát és réteket, s nemcsak a savanyukapóztát, hanem a tők-, zoldbalsat, zoldfőzékét-féléket, sőt még a krumplilevest és egyéb husleveseket is tele fognak szórni mazsolával. Ezen kívül van még a nehezebbik baj. A mazsolaszőlő olcsóságát ugyanis majd a borkereskedők, de leginkább pedig azok fogják kihasználni, akik a borokkal szeretnek manupulálni olyképpen, hogy a vackorbló vagy a kőcányfanyarságú szőlőkből szűrt borokból is a legpompásabb és édesésk izű borokat fogják átfőrnálni. Így állván a dolog; nem mulasztjuk el figyelmeztetni a magyar borszárdakat és a jó magyar konyha t. barátait, hogy álljanak össze és így egybe főrnőmülve hívják föl a kormány figyelmét arra, hogy a mazsolaszőlő ványjának ne le, hanem inkább a főlemeléssel elrendelni mőltózzassék.

És meg a gazdám. A multkorú szakkész-verseny alkalmával az egyik másfélgarasos újság azt írta, hogy a fővárosnyen rendező Wrabetz Gustáv — valódi európai kiválóság a gastrónómiaiban. A főváros egyik dőternéki ifjú pincérek olcsóvá és kőlélet, örvendezve mondta a társainak: „A, látjátok, mik vagyunk mint!” S hogy ennek nyoma maradjon, egy levelezőlapot kanyarított s ezt — mintegy öltözésben — elküldte a Fogadóknak. Ez állt: „Wrabetz Gustáv ur pár évvel ezelőt az én gazdám volt, az Exceliőr étteremben. Én meg az ő borfőnyé. Én meg a gazdám, azonban belebuktam a mesterségünkbe. Az Exceliőről estem ki és — fölfőlé szállítottam, s a már éltetődi vagyok, meg volt főnököm, mint az újságban olvasson, megint csak szakkész.”

Hogy csinálják a tejkartellisták a drágaságot. Budapestben az élelmiszerek drágasá-

gát addig huzták, addig futták, míg azok a bizonyos hólyagok itt is, ott is kezdtek kipattogni. Merthogy tudvalóvá, ha a hólyagpöccökbe a rendszeren több szupplált bocsjantunk, végre is széptápnak. Így van ez a drágaság kérdésével is. A zoldség-, tej- és egyéb élelmickek-kartellisták — (sajnos, nemcsak a négy kőbányai gyárat ölelte karjaiba, hanem más téren is garázdálkodik ez a csunya moloch) — is a legmagasabb főtök szállítók az árakkal, vagy, hogy kapzságjuk hólyagának végre is szét kellett pukkanni. A legszebb rekordot azonban a tejjel érték el, amelynek árát az utóbbi időben 35—40 fillérrel fizette a közönség, sőt, volt kivés, aki azon is fölül fizette. Hátt meg a különböz hóly- és tejszinek, a tejből való tejmérmék micsoda szűdletes utragokat eszközöltek az árakban. No és hogy csinálódtak ezek a drágaságok? Mesterségesen. Úgy például, hogy a tejkereskedők egy bizonyos mennyiségnél nem vásárolták többet és nem engedtek behozni a vásáreszernokokba még akkor se, ha 10 vagy 20 ezer literral is többre lett volna szükség, mint ahogyan volt is rá szükség; s így a meglévő kvantumot olán árak adták és árusították, amint nekik tetszett. És ez így ment az utóbbi néhány évben, amikor aztán a termelők, akiknél meg fölőssleggel volt mindig a tejmérmék, rájöttek a kapzsi kartellisták csalafintaságára és módját találták, hogy tejmérmékkel elhelyezhessék a fővárosban. Így aztan megfőrtent az a furcsa eset, hogy amíg sok kávé a 36—40 fillérrel fizette a tejt, addig a közönség egy része 22—24 fillérrel szerezte be szükségletét. Ez pedig, úgy-e bár, nagy különbség. A mi iparunkhoz tartozók figyelmébe azzal ajánljuk ezen esetet, hogy szintén igyekezzenek érintkezést kerenni az ilyen kartenlen kívüli és ezeknél sokkal jobb és olcsóbb tejmérmék szállító termelőiörvényszékekkel.

A tiszta tejet a tejszínről. Ma, amikor minden kereselő és árusító arra törekszik, hogy tejkérett minél magasabb áron adják el és amellett a méreg drágán adott tejmérmék jómőnőségére is sem adnak, — valóban nagy érdek — és így kötelezőnek — mindenképp, hogy az itt követezők figyelmébe vegyék és megszívleljék. — A valódi tiszta tej és egyáltalában minden tejmérmék, így a tiszta habtejszén és kávétejszín is *csodaszámba megy* manapság. Különösen a fővárosban rettelenségek az állapotok, hol senkire lehetne pláne a féltő, hogy a drága pénzen vett tejmérmék megféle- a valódiságnak? Tehát áldás, piáde a mi szakmánkhoz tartozókra: fogadóokra, vendéglősköz és kővénszóra. ha egy utánon termelőiörvényszék létezik, mely a fogyasztóknak nagyon szükséges tejmérmék szállítója a felsőváros térség mellett vállalja el. És ezt teszi a *Csurgói Tejkielöltő vállalat*, mely mint ilyen egyes-egyedül a monarchiában, a akik ősszékeltében állnak vele, csak dicsegni tudják és fentieket teljesen igazolják. A felsővárosi vendéglők kőkét tejszínre is szállítanak, nemkülönben annak a Fogadó címlapján közölt hirtetését, az érdekelteknék ezuttal is figyelmébe ajánljuk.

Nem szép dolog. Egy nyomtatott körlevél került a kezünkbe. Pár hónappal előbb bocsajoltta ki Lukács János, az ismert Kocsuth-kőrszállás Lukács, — de ezuttal nem politikai okokból, hanem egész más okból. — Lukács János ezidőszentir Budán 1. k. ker., Mészáros-u. 18. vendéglős. Ezt az ízletet előzőleg — mint „Kérelm és értesítés” című körlevélben mondja — Jurák Mihálytól vette Vigh József 29 ezer koronáért, de az ízleten tőnkemint Vigh is és más utána következő vendéglős is, mert Jurák, alig hogy eladta ízletét, a mellette lévő 20. számú házat megvette és abban nyitott vendéglőt. Hogy azonban Vighet és az utána következő A-r vendéglős is a jégre segített vinni az emberbarát és kartárs-szerelő Jurák, — az még semmi. Lukács Jánossal, a fentieket követő 3 ik vendég-

lőssel már azt tette, hogy mindent elkövelet és megmozgatott arra nézve, hogy a szegény, tizenegy tagu családdal bíró utódját elkergesse és földönfutóvá tegye és ebben a csunya hájszában sikerült elérnie azt, hogy az előjáróságánl mintegy bizonyítva lett, hogy az a Lukács-vendéglős, amelyet Jurák nemrég Vighnek 29 ezer koronáért adott el, „pincédou”, vagyis olyan helyiség, ahol a vendéglőspjár gyakorlatosa közegészségi és egyéb szabályokba ütőkűz. De e mesterkedésnek még se lett sikere, ha csak azt nem mondatjuk sikernek, hogy Jurákok *italmérési engedéllyel végpérvényesen* elutasították. Vagyis épp az ellenkezőjét érte el, mint amire ténni módon törekedett. Mit lehessen szólni ehhez az esethez, amelyben az emberi kicsinyiség az önző és kapzsi szívenvelő egy nagy mértékben nyilvánul meg? Mit szólhatunk! Legteljebb azt kérdezhettük, hogy miért adta el Jurák volt ízletét, ha ugyanolt akart maradni és ha eladta, miért akart pont, azon a helyen maradni: hogy a főz-szomszédjában lévő kartársakat romlásba döntse? Hátt Jurák ur, ilyesmit tenni, karés embertársainkhoz rosszat cselekedni akarni; a legenyhébb kifejezéssel is — nem szép dolog.

Bajban a mezők. Az utóbbi években borászati módon fölőllött a mezőgazdák. Különösen Budapestben, ahol nemcsak gyengén menő kővéházak állukattak át mozgókák, hanem minden rendű-nagyu tőrszámba ember, azon volt, hogy morgóház-angétyútt szereszen. Kővéház perit is, mit mind más dolognál, beállt a vízszarcs és a kadtak felíg úgy vagy alig izzó-mozgó mezők. Ezek tulajdonosián aztán úgy segitettek a bajon, hogy eladták vagy beárcsáltak a mozzaitelüket. Am ez meg szabályellenes, mert a mezőgazdák tulajdonosaik egyesül és azok se, ki se bére ki nem adhatók. Ennek dacára a kadtak, akik megőgyójték el- vagy beárcsáltak, amit megővődn a rendőség, az ilyen mozzait mind bezárták. A mult héten hat ilyen mozzait gőzre tették lakuk.

Újjalakított vidéki sőrgyár. A kassai jó hírnevű „Bauernehl és Fia sőrgyárát” az utóbbi évek gazdasági válsága szintén súlyosan érintette és majdnem válságba sodorta. Így a sőrgyárt tulajdonosainak kivezető utat kellett keresni, amit meg is találtak. Ennek következtében a gyárvállalat „Bauernehl és Fia sőr- és malátagyár r. t. Kassa” cég alakult 1.750.000 kor. alapítókérel részvénytársaságá alakult át. Az új átalakulással járó új berendezkedés, valamint a nevezett sőrgyár jó hírneve biztosíték arra, hogy a kassai sőrgyár nemcsak a felvidéknek, hanem az országunk is egyik jobb sőrgyára lessz.

Kitűnő és megis olcsó fehérmé. A fogadós-vendéglős és kővé-iparhoz tartozóknak fontos érdekük, hogy (fővárosi) szűdéselőző *Deutsche Ferenc* (Budapest, IV. Mezőm-kőrt 10) a hazai fogadósok és vendéglősök ismert szállítója áruházában igyekezzen megrendelni, mert eféle szűdéselőzők kartársaink előnyösebben sehol sem szerethetik be.

Bajok a helyközvettes körül. Újjabb idő óta Szombathelyen a pincér-ügynökség nagyon fellendült. Nem is olyan régen csak egy ilyen mesterember volt a mintaszék-városban, míg ezidőszentir négy-öt is van. Miután pedig sok a lóka és kevés a hal, az ügynökök nem igen élhetnek s így a lószlyt a pincérnök és lelirőnök elhelyezésére fektettek és ehbból a szempontból mentől több ilyen hólyget igyekeztek ősszpontositani. Am, a nagy kimalat nem volt arányban a kereslettel s mert a leányokat nem tudták állásba helyezni, azok a tiltott szerelmes éleltre adták magukat. Ennek aztán olyan következménye lett, hogy a rendőség a kasziőrő jelöltek a városból eltoloncolta, míg a képviselőtestület egyik bizottsága március 23-ki ülésben elrendelte, hogy közérkölesi és közegészségügyi szempontok miatt a pincérnök és kasziőrő rendőri felügyelet alá helyeződjék. Hogy ez a rendelkezés

nem valami nagyon alkalmas a vendéglők és kávéosok tekintélye emelésére, az elvitathatlan, hogy ez alól szabadulhassanak, az illetékeseknek, akik mégis csak kénytelenek személyzetelt dolgozni; erre nézve az a mód volna alkalmas, hogy emancipálják magukat az ügynököktől és állítsanak föl maguk egy olyan ingyenes munkaközvetítőt, amely aztán a megfelelő és megbízható személyzetelt fogja őket ellátni.

Az elemiszterdrágaság csökkentésére a Pesti Háziasszonyok Egyesülete tagjai több kereskedővel bizonyos cikkeket szállítórsa nézve megkegyezést létesítettek. Hogy pedig az ilyen ügyeknek mi értéke és előnye van, erre nézve csak annyit hozunk föl, hogy a nevezett egyesület tagjai majd mind kereskedőknek, Tengerihalt, tej és más kereskedőknek.

A munkanélküliek ajtaja javára az „Éltermi” segédke szakszótálya saját helyiségeinek összes terében (VII. Nagydíj-utca 3. I. em.) április 23-án az ország. s. önálló dalköre közreműködésével, szabad kabarcéradóssal egybekötött nagy táncmulatságot rendezt, jk. Banda Marcz Jenő vezette. Személyei I. korona, családjege 2. korona, Kertesi estje 9 órákor. Levél- és pénküldemények. Éltermi segédke szakszótálya. VII. Nagydíj-utca 3. I. em. küldendő.

A vasember. Multikori számunkban hozott új című közleményünkre vonatkozólag két érdekes levelet kaptunk. Budapesti kávéosok írták az érdekes sorokat, melyeket különben egyik következő számunkban ismertetni is fogunk. Ezáltal pedig a hozott közlés egy sajtóhibájútt tetszők jóvá. A vasember közlésben ugyanis az állt, hogy Ludwig Riedl eddig 12 órát nyert. Ami azonban téves, mert Wien első kávéosa, eddig épp egy negyedszázad, vagyis 25 magas kinttetésben részesült. Ezt csinálják utána a mi kávéos kártyáink.

Figyelmeztetés a békeöntő — Gyurka bácsinak. A szép tavaszi kikelettel, már csak a természet rendjénél fogva is, minden éled és ébred. Így fölérdeket hosszú álmaiból az öreg V. L.-ja is. Múltán szeméiből kitörítette az álmot, körülnézett, hogy mi hir a nagyvilágban? És észrevette a többek közt, hogy a vendéglők nagy ügye, amit egyszerű, de becsülettel kezek vezetnek, dícséretben megy előre a haladás útján. Ezt mutatja ékesen a felférvi és fejtárványzei vendéglők szervezkedési ügye is, amit többé egy sikerült szép alakuló-típus fejezett be. Mikor pedig ezeket megütö, a vendéglők haladásának mindig előléléséből, a V. L.-ból kitört az epés irigység és rosszmájúság s Gyurka bácsi olyan mérges sorokat kanyarított, hogy a további oldalon elhelyezett istenes zsoltár-versek is megbotránkoztak ezen. Okos pedig ennek az volt, hogy azon a nagy gyűlésen a vendéglők ügye előrefejtésán következetesen és folyton dolgozó „Fogadó” és az „Orsz. V. Egyesület vezetésege voltak ott és nem Glück Frigyes. Ez alkalomból a kárisan irigyes vette — s a békeöntősről különben is jól ismert — Gyurka bátyának a következőket juttatott tudomására. — Hogy a „Fogadó” jó és népszerű lap s hogy erre az iparhoz tartozóknak nagy szükségük van; az tudott dolog s ezt jól tudja a V. L.-ja is és ez okból pártfogója is, azonban nem ám úgy, hogy a Fogadó-t terjesztésé és ajánlása mindenkinek, (amit jobb dolog híján kézzel örömmel tehetné); hanem úgy, hogy szakhíreit és üzleti híreit — amelyeket megszerzése a Fogadónak tekintélyes áldozatjába van — rendszeren átvessi azaz leközli azokat, minden megkegyezés nélkül. Most aztán tudomásomra jutott a „Fogadó” szerkesztőségének egy határozata, mely szerint ha a V. L.-ja a Fo-

gadónak drága pénzen megszerzett hírei föl csak 2 (kettő) sort is átvessz és azt közli a forrás megnevezése nélkül; az új sajtótörvény 20. §-a értelmében kényszerített fogja a „Fogadó” szerkesztőségét minden egyes esetben a helyreigazításra. Különbén számolhat a következményekkel. Az új sajtótörvény különben is a közérdek ügyében ösztönít dolgozó embereket és az ilyen sajtót is, hatványozottan fogja megvédeni az összeférhethlen természeti emberek bafakintósodásával szemben. S ezt a Fogadó az ilyen „békeöntő-báccikkal” szemben igénybe fogja venni mindenkor. Figyelmeztetéséket ezzel juttattam tudomására Gyurka bácsinak, ez Karolyi Gábor

Finom étel. A napokban megint jutott valami esztükbe a lapoknak és a könyvház kapcsolatos kérdésekkel foglalkoztak, persze csak olyan felületlen, mint ahogy ezt a vendéglopár érdekeivel szemben máskor is szokták tenni. Így egyik ilyen, a másik meg amolyan tréfás és kevéshé komoly véleménynyilvánítást a konyhái, illetve a vendégfői ételekre vonatkozva. A sok mókás nézet közt azonban legérdekesebb volt az egyik lap „Esti levél” rovatírójának véleménye, aki különben arról nevezetes, hogy színészmehber- és színgyárgáló korában, a számos éjszakai és pezsgős-élet következtében annyira idegbeteges lett a gyomra, hogy azóta semmi olyan ételt nem bír bevenni, ami rántással, zsírral és fűszerrel van készítve. Hát, ez is szót a kérdésről és a saját rossz gyomra behatása alatt ezáltal is úgy nyilatkozott, hogy a mai vendégfői és privát konyhák ételi ételeitelenek, mert mind „fásheresen” és „zsírral” vannak készítve. Nem mondanák meg az ilyen betegségek után teleharátat, hogy a minden létszer nélkül és semmi zsírral és vajjal készült étel vajjon milyen lehet? Bizonyára azt nyilatkoznák, hogy — finom étel.

APRÓ HÍREK. — Minta paprika-telep. A földművelésügyi miniszter Szegezd tanácsát leirathatn értesítette, hogy hajlandó Szegezdin kísérletet is mintá paprika-telep fölállításra, ha a város erre a célra négy és fél katasztrális holdat ad díjtalanul és azon megfelelő számú munkásokakat épített. A város a miniszter felhívására, más csk a megadott paprika, megengrótt híveve érdeklődés is, valószínűleg elfogadja. — **Megtehölyödött kutyá.** Sehól a világon nincs annyi kutya, mint Pesten, irta a Fogadó a „paprika-telep” rendelet kibocsátásának kapcsolata. Van itt ház, ahol 60—70 db. s van helyük, akiknek 4—5 kutyája van. B. D.-né színgyárgató feleségének azonban csak 3 drb kutyája van s ezek között egy nagy buldog, mely hogyan, hogyan nem, egyeztet csak megtehölyödött s asszonyára támadt és az zrétt jól észrevessza harapódta. Tanácsgeből, hogy nemcsak nem jelszén de nem is „hasznos” Pesten kutyákat tartani, kiváltképen az asszonyphéze tartozóknak. — **Mozi a fogadóban.** Budapestben ma már anyi a fogadó, hogy némelyik helyen a mozi is mozdult. A Mergers, Kiesel Ottó herini kereskedőnél lakni volt, melyen a becseskedés és neje nómolt marhasülttöl mérgezett kaptak s a lakzi után meghaltak. A németeknél különben az ilyen husmérgezésnek nem ritkák. Am, erről nem vessnek tudomást azok a magyarok, akik hazájukról a Magyarországról nem is értesülnek. — **Az égbén.** Abházia egyik kávéházában, kávézárs közben meghalt egy pesti magyar. A gondos főpincér nyomban értesít az esetről a családot. Amikor a család túl volt az első békődésen; Mauritz, az első polgármester így sóhajtott: Szegény papa, most már fönt kártyázik az égbén!

Papirszalvéta beszerzése végett forduljon kártyásunk a „Fogadó könyvnyomdához.” Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34.

GVÁSZROVAT. — Tóth Endre ügyása. Mint lapunk zártkör nagy részvétel értesültök, Tóth Endrét, a nagyváradi Feketes nagyvadgató v. vendégfőt és családját gyalogos csapás érte. E hónap 9-én elhalálozott önálló Fokadói Károly meglátta fia, ki a váradi főreiskolának volt jeles tanítványa. Az elhunyt temetését ápríl 11-én délután történt nagy részvétel mellett.

Aldás és béke poraira.

Betegség, ami ellen nincs orvosság.

Az április 5-én megjelent „Vendéglők Lapja” 7-ik számában napvilágot látott egy cikk, mely a Székesfehérvárott tartott vendéglős-nagygyűlést foglalkoztatta. Ezt a közleményt író iródiák elzengte az ő szokásos, de már nagyon is megunt dicsimulását, az ott megjelent ura fölött, különösen kiemelve Fekete Géza kártyásunkat, mint elnököt. Még szerencse, hogy kártyásunknak nincs szüksége a dícséretre, de tudom, hogy tiltakozni ellene, hogy „olyan helyről” jött az, hol a komoly-ság teljében hiányzik. De hát „bizelégni” akart. És ez talán megbecsölhető.

De térjünk a dolog tulajdonképpeni lényegére. Nem tudom, hogy bátyámmak, vagy öcsémnek szólítsam-e azt a kis emberkét, ki a olyan könnyen dobálózó különféle szavakkal, különösen aki „szózártírókádásában” oly sokat fecseg a központi kiküldötekről, mintha azokhoz köze is volna. Pedig a legokosabb az olyan embernek — akinek betegségeire nincs orvosság — ha másokat békélve hágy. Az a bizonyos iródiák bizonyára nem tudja, hogy azok az emberek, akik a központi a székesfehérvári vendéglős gyűlésre mentek, becsületese és öntudatos vendéglők és olyan munkásemberek, akik a közgyűlékért bizonyára már többet tettek, mint — az említett közlemény írja. Nem is tolokadtak oda, hanem mint meghívottak jelentek meg; ha talán az iródiák ur is ott volt, akkor ő bizonyára meghívással nem dícsékedhetik.

A közlemény sorrendjét követve, megállapítom, hogy *nem igaz*, hogy a központi jelentevők közül akárcsak egyik vendéglős is ellenzte volna, hogy a vendéglősök gyakorlatása képesítéshez legyen köze, hiszen mindnyájunk közöbóját képezi. Ha tehát a „Székesfehérvár” című lap szerkesztője ennek ellenkezőjét írta, akkor tévesen írta, mert nem fedi a valóságot. Azt is elárulom a „Székesfehérvár” c. lapnak, hogy a központi kiküldötekről nem szereplési vágyból látogatták vidéki kártyásunkat, hanem azért, hogy a velük való egygyűlést, az a velük egyestül működő és vendéglősök fejlődése és haladása érdekében megalapozzák, ami ellen, nézetem szerint, okos embernek nem lehet kifogása.

Hogy a „Vendéglők Lapja” iródiákja ezt nem tudja, azon nem csodálkozom, mert az amolyan szaklap, mely a vendéglősöket gyönyölni szokta, de azért azok előfizetési díját késsz örömmel fogadja, mert hiszen az a kenyere. Azt mondja ez a „derék” vendéglőslap, hogy az *Országos vendéglős-egyesület* „kontra-egylet”. Már aztán kinek volna kontra? Hiszen nincs másik országos vendéglős egyesület, csak a miénk van. Ilyen maszlगत adjon be senkinek illás György lapja, mert kineveltek és tudatlansággal valódiak. Annyira tapintatlan a nevezett „szaklap” hogy Glück Frigyes nevét is belevonja az ő írka-írójába; odaillatván oszlopunk, mely körül az ország vendéglősének boldogulása fog. Glück Frigyes személye iránti tiszteletből nem reagálom erre a provokálásra. Arra a kijelentésre azonban, amit illás lapunk ránk, máképp gondolkodó vendéglősök tesz, hogy t. l. „minden valaminek való vendéglős csak ide” (Glück Frigyes szövetséghez) tartozhatik” stb. meg kell jegeznem, hogy mi vendéglősök valamennyien valaminek való vendéglősök vagyunk, de azért nem tartozunk a Glück-léle szövetséghez, hanem az *Országos vendéglős egyesülethez* mint egyedül országos közpöthöz. Ha

azonban már a „valamire való”-ságról van szó, akkor ez azáltal felelős lesz György urnak, hogy minden önzertesen vendégfős, ki nem tûri ennek az urnak sértegetéseit, mondja ki, hogy a „Vendégfősök Lapját” nem tekintí vendégfősök szaklapnak és hogy annak vendégfősöknek nincsen helye.

Ennek a lapnak a betegsége ellen csak azt az egy orvosságot ismerjük célra vezetésnek.

Cseegy Sándor
vendégfős.

Lapzárás után.

Lapunk zárása az apr. 12—13-ai húsvétii ünnepk miatt 10-re esvén; az ezután beérkezt közleményeket csak közlésben hisztük. Ezek közül valók az alábbi két közleményünk is.

Az idei kongresszus ügyében.

Mint lapunk elsõ részében közöljük, a Sopronban tervezett kongresszusnak közbély akadályok miatt, másutt való tartása válnék szükségessé. Amikor az „Országos” errõl értesült, ezzel majd egyidõben érkezett a Marosvásárhelyi v. ipartársulat megleghangú meghívása, a kongresszusnak M.-vásárhelyen való tartására nézve. A központi vezetõség a napokban foglalkozott a kérdéssel és a maga részérõl szívesen és egyhangúlag elfogadta a marosvásárhelyi meghívást — (ez alapján íródott a „Társulati Elet” rovatban hozott közleményünk is) — ámdé miután ebben egyéddel nem illetékes dönteni, a kötelekõbe tartozó társulatok elé terjesztette a meghívás ügyét, amibeh azok bizonyára szintén egyhangúlag fogják hozzájárulni. Az Országos átirát! kivonatossan ill. közöljük.

Országos Vendégfõs Egyesület Budapest, VIII., Rákóczi ut. 12., sz. 20-22.

Tekintetes Ipartársulati Elõnökök! Az „Orsz. V. Egyesület” többi közgyûlése ki-mondta, hogy az orsz. vendégfõs-kongresszus 1914-ben tartassék. Ugyanakkor a „soproni vendégfõs ipartársulat” jelenleg kiüldöttsége meghívta a kongresszust Sopronba, amit a központi egyhangúlag tudomásul vett. Közébejött akadályoknál fogva azonban a kongresszus Sopronban nem tartható. Ennek következtében a marosvásárhelyi vendégfõs ipartársulat eszõli átiratában Marosvásárhelyre hívja meg a kongresszust. Minthogy õmagunk ez ügyben nem dönthetünk, azal fordultunk a t. kartársakhoz, szíveskedve készük a kérdéssel sürgõsen foglalkozni és megállapodásról a központon legkõsabb április 16-ig értesíteni. Amennyi munkánk részerõl elöfogadottunk találjuk a Marosvásárhelyi kartársak meghívását. Menetjdi Kedvezõbíránt illetékesdini fogunk. A kongresszus július 13-ától 16-ig javasoljuk. Elõkészítési munkálatokat a központ véggi el. — Amennyiben a saakipartársulatok április 30-ig szavazatra nem választódnak, azt olyan tekintjük, hogy javaslatunkat elfogadják s ahoz minden tekintetben hozzájárulnak.

Kartársi harafás ádóvlettel!
Budapest, 1914 április 16. 11.

Najós Károly
elnök.

Italmérõk részvényszerûsége. Hajós elõzõ számunkban említettük, hogy **Szentgyörgyi Ferenc** a Kassai fogadósk, vendégfõsök és kávéskõ ipartársulata agilis elnöke, vendégfõs-szükivágy létesítésén fáradozik, mely célból a budapestin kívül több szaknabeli ilyen intézményt tanulmányozott. Ez Szentgyörgyi Ferenc kiltánõ kartársunknak ez terve máris megvalósult és pedig nem mint szükivágy szóvelket, hanem mint az italmérõk részvényszerûsége. A vendégfõsöknek ez az új intézménye, április 9-án tartotta alakuló közgyûlést az Iparoskó helyiségében. A részvényszerûség 30.000 korona alapfõkével alapított, amely õsszeg a kávéskõk és vendégfõsök között alig 8 napon belül leigyeztelték. A részvényszerûség **szükivágy. ádóvnyitáratnak, bor, sör-, jász nagyraktár létesítését** célozza. A v.-társaság létesítése, mint említettük, Szentgyörgyi Ferenc érdeme, aki vállvet munkálkodott az italmérõk emi-nens érdekét kielégül részvényszerûsége-

nek a megteremtésén. A gyûlés ezután megjejtette a választásokat. Elnök Szentgyörgyi Ferenc, alelnök Davidovits Emil; igazgatóbizottsági tagok: Stern Lajos, Estelányi János, Reigl Ernõ, Schneider Vince, Rogozsán Antal, Kovács Dezsõ, Liskõ Sándor; felügyelõ bizottsági tagok: Szilinyi Ferenc elnök, Wágner András, Schmedtl János, Linkekeh Miksa, Siegelman Vilmos; ügyvezetõ Estelányi Lajos. A társaság ügyvezér dr. Zahler Aladár.

HASZNOS TUDNIVALOK.

Maradék zsir felhasználása.

Fõtt vagy sült marha- és borjúpecsenyészirt ha fõlákarunk használni, elõször megtisztítjuk. Ugyanis vízben felteszük a zsírt és abba kokkára vágott nyers burgonyát teszünk; ez nöbbi a tisztálanságot magába szedi. A zsirt kihûtes után leszűjük és *lede ujjal* pecsenyékhez felhasználhatjuk. Vad és szárnyaslélehez és amire a legnagyobb szigorúval kell ügyelni, *fõzékkel, leves és lecsó-félékhez* ilyen zsirt nem szabad használni. Ha a sok zsir, húsos helyen eltarthatjuk.

Egy hasznos könyvrõl.

Van-e hasznosabb annál, mint tudni minden dolgot, ami a hivatásunkhoz tartozik. És pedig minõ sok olyan kérdés van, amirõl sem én nekem, sem a másik kartársunknak nincs tudomása, s amit tudni, megismereni mindenünknek szükséges és fontos. És a „Fogadó” kiadásában megjelenõ „Vendégfõsök Naptára” erre felelt a fõsúlyt. Fõlívágosítan, megismeretni mindenki a saját foglalkozása körébe vágó azon dolgokról, amiket megismereni nem adott alkalmuk a kartársaknak. Ezért közöl az *Általános részben* olyan cikkeket, amik a tudást és ismeretkört bővítik, s hozza összevalogatva a *Térnyégismertelõ*-ben a szakmával kapcsolatos törvényeket, hogy azokat ismerve, mintegy védve tudja magát ki-ki a minden oldalról leselkedõ bajok ellen. A *Bor- és pincegazdagság* részben a borkezelésre (bajok és betegségek) vonatkozó számos tudnivalók állanak. Amiket ha pontosan el- és átvitatnának a t. olvasók, nem fordulna elõ olyan gyakran, hogy a szerk. úszetek rovatában kérjenek erre vagy a másik bajra nézve tájékozást. A *Konyhai rész* a *Hasznos tudnivalók* stb. részek is mind ilyen értekes és hasznos tudnivalókkal látják el a mi iparunkhoz tartozókat, akiknek ép ezen okból fontos, hogy az érdekes *szakkönyvet*, a „Vendégfõsök Naptárát” megrendeljen el ne mulassák. A V. naptára ára, díszes kötésben 2 kor. 50 fillér.

Husvétii ajándék.

[Régi mesék.]

A fõsvény és a jószávi kocsmáros.

Hajdanában, amikor a szegény nép dolgaival az égben is jobban törõdtek, lekléldte az Úr, Szent Pétert a földre, hogy személyesen njeven tájékozódást ill. letéző bajokról. Ez úgy Husvétii tájon történt. Szent Péter tehát utra kelt és fél óra egy este lett, mire a földre ért. Valahol Szentgyörgyi Vízvár elé járt és mint elfogyt utas a nagykoeszmába ment és nagy aláztatson, hogy kis nyugvóhelyért eszedelt. A kocsmáros, aki gazdag és pénzszóvár ember volt, végig nézte e koldusnak kinézõ idegét, és ridég szavakkal elutasította.

— It csak olyan utasok kapnak szállást, akik fizetni tudnak és nem koldusok! — mondta a gazda. S a koldus utast, aki méggysszer megismételte kérését, majdnem ugy kergette el.

Szent Péter mit tettelet más, elment a másik kocsmároshoz szállást kérni. Ez ugyan szegény volt, mint a templom egere, de azért szives szóval fogadta, s ahogy

tellett tõle, adott neki szegényes szállást, sőt vacsorára néhány muszka halat is és egy jó pohár bort. Reggelre kelve, az utas így jó kívánság kapcsán köszöntte meg a kocsmáros jószágát!

— Adja Isten, hogy amihez elõször fogsz, három napig ne érd végt!

A szegény kocsmáros aznap reggel elõször a szodás-embernek járó garasokat olvasta ki. És csodák csodája, a pénzolvadásnak se végét se hosszát nem érte. Három napig folyton olvasta és végül akkora halom pénz állt elõtte, hogy az egész Vízvárral megvehette volna.

A csodás eseménynek persze, gyorsan híre ment, s amikor a fõsvény kocsmáros meghallotta, hogy kollégája micsoda szép husvétii ajándékot kapott; átmélt hozzá (addig szõbema sem állt vele) s miután szíves szavakkal ödvözött a miután szerencséhez, megkérdezte, hogy merre ment az a szegény koldus ember? Majd utána szaladt és fájó hangon magyarázta, hogy mért nem adhatolt akkor szállást, mely tetteit szánta-bánta és rímáinkodva kérte, hogy csak térjen vissza hozzá, mert jóvá akarja tenni vételét.

Szent Péter végre is eleget tett az óhajnak és a fõsvény kocsmároshoz ment. Ez persze a legelsõ és puhább ágyat vette számára, igazi gazdag vacsorával látta el és örüll elõre a — husvétii ajándékának. Reggelre kelve, a szegény utas megköszönte a kocsmáros nagy jószágát és ugyanazon jót kívánta, mint a másiknak.

A fõsvény kocsmáros persze tudta a kartársi pénzolvadás törtéjét, tehát õ is ehhez készüldött. Ámdé, mielõtt e munkába kezdett volna, a kurtálí levõ 4—5 hordóbjába akart vizez mereni, hogy azok nagyon ki ne száradjanak. És merte a vizet, merre három teljes napig és annyit sikerült kimerenie, hogy nemcsak a pincéje és jégverme tellett meg, hanem az udvara és az egész község víz alá került.

Az eredménynek persze hamar híre ment és mindenki örüllt a fõsvény kocsmáros husvétii ajándékának. — Állítóg a község „Vízvár” nevét is ezen esemény-nel kapcsolatban nyerte.

NYILT-TER.

Ez svart alatt kioldóknér nem félteli a szeszalkot.

Aeetylén készülék

negyven lángra, alig használt gázöccsvel és csillárokkal együtt olcsón eladó. — Cim:

Kaufmann Ferenc — Esztergom tábor

u. p. Kenyérmezõ-major.

2-3

Eladó kocsma

Szentgyõthárdól 3-4 kilométernyi távolságra fekvõ kocsma, — szatcsüzlettel — más vállalkozás miatt azonnal eladó. Egy szép nagy konyhakert is tartozik hozzá. Cim a kiadóhivatalban.

1-4

Üzletvezetõ

szállodában, étteremben és kávéházban teljeskörûjárás több évi praxiszsal — jelenleg egyik vidéki nagy szállodában mint üzletvezetõ munkát — állást változtatna. — Címe a kiadóhivatalban.

1-3

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a "Fogadó" a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, szíveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

Új-berék. A múlt évi rossz időjárás következtében állt volna eddig, ahol jó bor termett volna. Kivétel képez a "Vintói és a Mátrahégyaljai Sötétlepek Borértékelő Társ.", melynek új borai minőség tekintetében még az eddigi termést is jóval fölülmúlják.

Szeifert Antal előnyösen ismert kávé "Budai Otthon" kávéházát, amelyről egyik előző számunkban emlékeztünk meg, április 1-én nyitotta meg ünnepélyesen. Az előkelő eleganciával berendezett üzlet megnyitáson jelen voltak a kávéipartársulat vezetőségi tagjai és gratuláltak az újra aktív Szeifert kártsárkunak, aki különben a társulatnak is agilis alelnöke.

Kistótyó és vidékek sörárait. *Irdányi Lipót,* (a Budafoki) és környékbeli vendéglős ipartársulatának pártoló tagja ezúton értesíti a Kis- és Nagytétény, Budafok és ezen községek vidékéhez tartozó összes vendéglős árait, hogy a *Részegnyári-utalvány* moderníti rendezte be. *Kittány sörrel és jó kiscsigaládával* mindenkit várunk. Vállalatát a kártsárok figyelmébe és időakór pártfogásába ajánljuk.

Langyel István ismert kártsárkun Szabadbattyánban a máv. és déli vasuti állomás közvetve közelében egy a mai igényeknek megfelelő modern fogadót és vendéglő üzletet létesített.

Fürdővendég átvétel. Grósz Frigyes, a saszerényi püski sórcsarnok előnyösen ismert tulajdonosa, a görögnyelvi fürdővendéglőt berelte ki és azt a fürdőt, mint ezt tévesen jeleztük már, előző számunkban. Grósz kártsárkun fürdői üzletét egész újan rendezi be és ünnepiesen május 1-én nyitja meg. Jó időt és sok szerencsét!

Fölsinger József vendéglős Budapesten a Földy-ut 20. sz. alatti Juhász-téle vendéglőt megvette. Fölsinger kártsárkun új és meglehetősen renovált és berendezett üzletét "jó" magyaros konyhájával és jó borairal rövidesen jól föltenítette.

Üzletátvétel. *Horváth* Viktor ismert győri vendéglős üzletét a dr. Kovács Pál-utca hályezte át és azt a mai igényeknek megfelelő újan renovált és rendezte be. Horváth kártsárkun ismert jó konyhája és borairal új üzletét hamarosan lendületbe hozta.

Sárváron az Otthon-kávéházat megvette Koch Vilmos, Koch Géza ismert főpincér fivére. Az új tulajdonos üzletét egész újan rendezte be és ünnepélyesen a hónap 1-én nyitotta meg.

Szklonafürdő. Barsmegyének eme kies és látogatott üdülő helyén a nagyfogadót és vendéglőt *Zilinszky József* előnyösen ismert szakértársárkun hosszabb időre kibérelte. Zilinszky kártsárkun az üzletet új és modern berendezéssel szerelt föl s ünnepiesen május elejével nyitja meg.

Vasmegegyi hírek. — *Vér József* volt gércel vendéglős Dukában a Rosenthal-féle vendéglőt megvette örökörön. Új üzletét Vár kártsárkun ez év elejével vette át saját kezébe.

Kőbánya. A Horváth-féle vendéglőt megvette Kamondy József kártsárkun. Az új gazda üzletét egész újan alakította át és rendezte be.

Marosvásárhelyen a Nap-fogadót *Kiss Kálmán,* az ottani Royal-fogadó és nagy-kávéház üzletvezetője megvette. Kiss barátunk az üzletet teljesen átalkatja és a mai igényeknek megfelelően egész újan rendezi be és ünnepélyesen május 1-én nyitja meg. Új fogadós kártsárkun vállalkozásához sok sikert kívánunk.

Budapest a IV., Irányi-utca 20. sz. alatti Fliegenschnee-féle jöhrnévű vendéglőt megvette Krausz Teréz. A szakavatott kezű új tulajdonos jó konyhája és borai az üzlet eddigi jöhrnévét és menüjét biztosítja.

Szabó Sándor Székesfehérváron a Sötét-utca 1. sz. alatti vendéglőt átvette s azt teljesen átalkatította, újonnan rendezte be és ünnepélyesen a múlt hónap közepével nyitotta meg.

Somody Zsigmond volt Verseny-utcai vendéglős megvette a Cseréi-utcai Gyenes-féle vendéglőt, azt csinosan berendezte és ünnepélyesen a hó elején nyitotta meg. A szakavatott kezű Somody kártsárkun új üzletét jó menüvel már biztosította.

Győri hírek. — *Osv. Tóth Pálné* Deák Ferenc-utca 7. sz. alatti vendéglőjét újan renoválta és rendezte be. A szép, csinos és tiszta étkező kedvelt és sokan látogatják.

Schnapper Antal volt csornai főpincér az Andrássy-ut 1. szám alatti vendéglőt megvette s azt több mellékhelyiséggel és egy csinos terrazzsal kibővítette. Új vendéglős kártsárkun üzletét jó menüvel rövidesen szépen föltenítette.

Alsótárfüreden a Kisvendéglő bérletét *Makó Rudolf* ismert budapesti főpincér nyerte. Makó kártsárkun üzletét újan rendezte be és ünnepélyesen május 15-én nyitja meg.

Pincér-tanoncok...

Két jó családból való és megfelelő iskolával bíró 13–14 éves fiú kettő illetve három évre szerződésű pincér tanoncnak, fővárosi nagyvendéglőbe fölvetve! — Bővebbet:

Keszezy Vince nagyvendéglős
Budapest, VII., Rákóczi-ut 44.

Modern konyhagépek, tűzhelyek, vörösréz edények, hűtő és fagyasztó készülékek, valamint fagylaltgépek és jégscrénék, teljes konyhaberendezések kávéház, vendéglő, szálloda és intézetek részére.

Mayer Hermann és Hirschler
Budapest VI., Teréz-körút 48 és Gyár-utca 23.
Telefon 167—66. Állandó raktár. Saját gyárművek.

Eladó jóforgalmu vendéglő.

A főváros közelében lévő s nagy vasuti- és vilamos-állomással rendelkező foglalmi községben, az állomás közvetlen közelében egy foglalmi vendéglő, amelynek vendéglőhelyiségén kívül szép kertelisége is, két szállószobája van — vetetés hiánya miatt örökörön eladó. Eladási ára 20000 (huszezer) korona. Cim a kiadóhivatáralban.

3-3

Nagyas Tátra

A Gréb Park Párpodan eladó, vagy a vendéglő, melyhez fogadó (szálló) szobák tartoznak, bérbeadó. Bővebbet a tulajdonosnál:

Gréb János gyógszerész
Budapest, Lipót-körút 7.

Reverencsis István előnyösen ismert zalai és volt sífolki vendéglős, ugyancsak Siólónok átvette a Karlsberger-féle vendéglőt és a Balaton mozgóft. Reverencsis kártsárkun mindkét üzletét is, lüketté elelte; hozott és azokat rövidesen jól föltenítette.

Topuska-fürdő (Horvátország) a gyógyvendéglőt *Drugovich Adoll* ismert karolyvárosi vendéglős kártsárkun kibérelte.

Bokor Mór volt galgóczi vendéglős Budapesten a VI. Róza-utca 44. szám alatti Seper-téle vendéglőt megvette, amelyet egész újan renoválva s berendezve a múlt hónap utoljával nyitott meg ünnepélyesen.

Székesfehérváron a Polgári-lövölde nyári vendéglőjét *Herzog Sándor* ottani ismert vasuti vendéglős kibérelte s annak étterméit nagy fénytel, míg a kerti helyiségeket japán rendszerű lugasokkal rendezte be. *Herzog* kártsárkun kiválóképpen szép nyári üzletét ünnepélyesen az ünnepekben nyitja meg.

Szaszregyeben a Hungária-fogadót kibérelte *Truca András,* ottani ismert vendéglős. Truca kártsárkun úgy a szobákat, mint a kávéházat és éttermet egész újan fogja berendezni és a saját kezelésébe május 1-én veszi át.

Szegedi paprika. Valódi édes nemes rózsapaprikát küld *Horváth Ferenc paprikász,* Szeged, amely paprika kellemes ízű és szép színt ad az ételnek. 5 kg-os postacsomag, legkint 3 kor. 20 fill. Gulyás-(csipő) paprika kg-kint 2 kor. 80 fill. Tésék próbarendelt tenni. Alaptíva 1906. Árjegyzék és minta bérmentve.

Arendt József, volt nagybecskereki vendéglős megvette a VI. Szabolcs-utca 1. sz. alatt lévő vendéglőt. Jó borairal és konyhájával új üzletet menettel Arendt kártsárkun biztosítja.

Gyorsabadhegyen *Ferency János* volt nezsideri vendéglős a saját házában egy csinosan berendezett vendéglőt létesített. Ferency kártsárkun szép nyári helyiséggel rendelkező üzletét a győri kiránduló közönség is szívesen keresi föl.

KERESTÉNEK. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek mellett, kártsári szíveséggel, a megdöntő óhajokkal, egy levele-ápoláson közöljék. *Tóth Imre, Molnár László és Zéber János* pincérek hollétét kerütnadi egy-egy lev-lapon dr. *Keszler Zs. Bpest, Rákóczi-ut 25.* — Az illetők 1912-ben Keszthelyen a Strauss-féle Hüllám-fogadót értémében voltak "árzasban".

Uczay István nagyfogadót pincéri tudassa hollétét *Talay Pál* főpincérrel. Szatmár, Deák-ter 7. sz.

Szilágyosonylőn a Városló-fogadót megvette *Ribthchild Sándor* és azt saját kezelésébe a hó elején vette át. Az új tulajdonos üzletét jó hírrel és menettel biztosítja.

Fehérvárcsurgon a Múscel-féle vendéglőt megvette *Fekete Ferenc,* aki üzletét egész újan berendezte és ünnepiesen a hó elején nyitotta meg.

Lakás- és helyváltozás-ukat jelentő tiszt. pincér-elfizetőinket kérjük, hogy volt alkalmaztatásuk vagy lakhelyüknek szintén szíveskedjenek megírni. Fogadó kiadóhivatalla. Budapest, Rákóczi-ut 13.

HELYVÁLTOZÁSOK. — Baján a Nemeti-fogadó főpincéri állását *Fehér József* töltötte be. *Vince Ferenc* Siófokon a vasuti vendéglős főpincéri állását foglalta el. *Takács János* Trencsén-Péld-fürdőben a Gyógytérmet főp. állását vette el. *Kalocsán a Heller-fogadó főp. állását* *Farschner Adoll* foglalta el. *Marovásvárhelyen a Szekely-kisok főp. állását Benkowszky Károly* töltötte be. Mellette *Schuller Károly* és *Ender Imre* étek. működnek. A Balabér nagy-étterem főp. állását *Mátjós Gábor* foglalta el. U. itt m. áthorolták *Sós Lajos* (étkező). *Gálffy József* és *Leinz* Károlt működnek. A Transylvania-fogadó kávéházában *Friedmann Marci* főp. mellett *Friedenthal Sándor* r. hsz.ftp., *Klein Jenő, Schnitzer Lajos, Friedmann Berci* és *Hirsch Béla* nyertek alkalmazást. Budapesten a Riviera-kávéház főp. állását *Kolozs Sándor* foglalta el. Szilágyosonylőn a Medve-fogadó főp. állását *Katka Sándor* foglalta el. U. itt a Városló-fogadó főp. állását *Fleischer József* foglalta el. Győrtől a *Royal-kávéház* főp. állását *Mátjós Gábor* töltötte be; mellette *Szabó Marton* a főpincér. *Reber György* és *Deit Miklós* segédf. főpincérek és *Kleinráth Gusztáv* tekező működnek.

Evtizedek óta úgy a fővárosi, mint a vidéki jobb szállodák, vendéglők és kávécsok szállítója a

Löwenstein Mihály utóda Horváth Nándor

Alapítva 1864.

Csemegeárak (sajtok.) Kávé. Italok.

es. és kir. udv. szállító cég —
Főüzlet: Budapest, Vámház-körút 4. és Kisúj-u. 7.
Fióküzletek: Svábgy. Árok 4. és 5. utca.

Saját érdekekben kérjen árlapot!

EGYRŐL-MÁSROL.

Somlyai csöppök.

Szép asszony csókjánál mi égetőbb?
A somlyai!
Enek tűzét még csókkal sem lehet
Eloltani.

Nagy Kürtös.

Foltartoztatás.

Mózi hírei megy nagy serényen az utcán, a kávéházakban a sütemények árval elszámolom. Utána egy gazdálkodó kutya szalad hűen és kitartóan. Ilyesmí persze föl se tünik a pesti népek, amely hozzá vad szokva minden lépten-nyomon kutyaá botlani, ám a rendőr észreveszi és a péket így szókál állítja meg:
— Uraságod kőssön zsinoget a kutvá-jára és ugy vezesse, mert különben föl-örö és meg fogják büntetni.

Mózi megelpeve nézett hol a kutyára, hol a rendőre, majd mikor magához tért, így szókál:
— Hallja, rendőr urasága, mi közöm nekem ahhoz a kutyához és miért tartóztat engem föl, mikor nekem seose vót kutyam!
— De hiszen maga után szaladt a kutya.
— érvelt a rendőr.
— Hogy utánam jött, — hát maga is nem szaladt utánam?

Műfordítások.

Akadémia. — Akadé-ia.
Terra inkognita. — Törékeny inhušból készült kősetel.
Kalória. — Kos-javaszelet Lömer-mártással.
Böflémondó. — Höegységcs kenyérből kirántva.

Piros tojások.

— Az atya levele katona fiához. —

A harapi kocszmáros, pesti jogász fiának, aki jelenlegi szokások szerint tőböt áll a kávéházi kasszáknak mellet, mint könyve előlt. — ezt a levelet írta és küldi:

Kedves Gábris fiam! Azt a levelet, amelyben a pénzt kérel, nem kaptuk meg. Azért kivágásodnak eleget teszlünk s a piros tojásoknak, természetesen — elküldjük. Az e célra kért pénzen te hasonló szepet és jót teszt, ugy se tudni venni. Tudatlak továbbá, hogy a pénzt ne pocskóld el, mert mi is nehezen keressük... Itt küldök egy rend ruhát, de megkíméld, mert drága a szövet. Édesanyád ezenkívül küld pár koronát, ugy azonban, hogy én ne tudjak róla. Megbecsüld. Színházra, téra, heányra ne költ! Karácsonyra gyere hazra.

Szerető apád

Phlász Gábor.

U. i. Ezen levelemt a nyári feloldó bűlő zsebeiben keresd. Éjszaka ne garzdálkoggyál. — A kávéházakat kerüld.

Nyomatványokok

vendéglők, éttermek és kávéházak részére legelőszobák szállítás
Fogadó-nyomda, Bpest, Székelykirály-utca 34.

Eladó üzletherezendés.

Gyulán a Magyar király szálloda, vendéglők és kávéházi berendezés, teljesen új (1913 szeptemberében lett az üzlet felszerelve) u. m. szállodai részleg, mosdók, sífonok sat., továbbá éttermi asztalok, székek stb. és ezenkívül kávéházi márvány asztalok, modern, szép kassza, csinos és tartós pamlogok, székek, billárd, dákó, stb. stb. eladó. Olyan hitelekép egyéneknek ki az egészet megveszi, — a berendezés jutányos részletítése is eladó. — Értekezni lehet

Bekésgyula, Magyar király szálloda.

Bérbeadó fürdővendéglő

Balatonkenese fürdőn a fürdőtelepi vendéglő felszereléssel bérbe adatik. Az üzleti berendezés vadonatúj. Bérlet tartozik átvenni a berendezést 2600 koronáért. Bérlete a nagyfürdőtelepek csak 500 koronán. Bővebb feltételekért nyujt: —

Borsos Dezső, Balatonkenese

Móri 0-ber

300 hti. urasági termés kisebb tetelekben is, 42 kor.-ért eladó.
— Bővebb felvilágosítással szolgát —
Neufeld Béla borügynök, Mór

ORIENT KÁVÉHÁZ

Budapest, VII. Rakóczi-ut 42. sz.
Kávéház tulajdonos: **Weisz Nándor.**
Modernül berendezett kávéház (nagy tekeasztallal és mellékhelyiségekkel) a fővárosi középben a Nemzeti színház (volt Nepszínház) átellenében.
A fogadás-, vendéglős- és kávécsok szakmához rarr-
tozók kedvelt találkozó helye. Merskelt árak.

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Amo. a előfizetők, akik a honlapunk irántes levelezése iránt nem kaptak, jelen rovatunkban tal-
nak találják meg a feloldó válatot.
Csak előfizetőknek valószokott.

Imamérés. Nézetek nem helyesejék. Ha ilyen nézet vagy föltételek jutnak érvényesítésre, azokat egyeztetés fölléhetne borítani minden helyes és jó bevált rendszert; így tiszteletben tartani kellene Pataki Adám utazó urak azon kívánását, hogy a fogadóban csak a második ponton szolgáltatást veszi igénybe, mert nekik szobájüneti, sem szobaszonnyit tudósítás nincs szükségre. Morgonyi ur óhajára a réragyú fagygyal, a harmadik urnak a „központi fűtést” kályhával kellene kicserélni. És így tovább a negyediknek, ötödiknek és mindenkinél a legköltön-
legesebb kívánását is figyelembe vevő szűkebb venni és aszerint eljárni, tekintet nélkül arra, hogy ezzel egyszersmint a fogadói helyek vezetését is lehetlenné tettük. És ez áll minden ipari és kereskedői útletre, így a kávéháza és méginkább a konyhára. Ha mindenkinél a gazdasági tisztelt-
ben akarjuk tartani. Már pedig ha az Ön konyha-
főnökének a nézetét helyesnek fogadjuk el, akkor azt is helyesnek kell kimondani, hogy aki pl. a káposztafőzeléket rendes savanyun, aki pedig kevesebb savanyun, vagy cukrozott édesen, de esetleg csak nekem szereti, az azokat nem úgy is kell elkészíteni és betárolni. A marhahúsán szintén figyelemmel kell lenni, hogy egy darab jó angolosan, a másik kevésbé puhára, stb. az jó puhára stb. stb. módton legyen megfőzve. És amint a húsán és főzeléknél; hasonlóan kellene bántani a fűszert és készletit szabályokat a többi ételünkkel is. Merthogy az az elv, hogy: mondd ki a saját ízlése szerint elégtelenséki ki — a legészirvesse kellette betartani. Hogy ezzel aztán teljesen balyonvált tettük a zavart egy szón, mint minden más vendéglő konyháján, azt talán költön mondani se kell. Már most mi következett ebből? Nem-e az, hogy egy helyesen vezetett vendéglői konyhának nem szabad sem egyik, sem másik ízlésre adni, hanem minden ízlést egy kell készíteni, amint azoknak készletit módja és szabályai meg van állapítva.

Sörös G. H. A sört nem igen adják előszobában, mint a többi sörágyarak, de jobbat és bizonyosan kedvezményeket feltételek fognak nyujtani. No és az is előbb, hogy sörárrakt az új sörágyar, révén állithatnak föl a kártyáknak akár sörözészetet alapoz, pl. mint a m-kaniásait tették. A szez- és szikvizáry létesítésem forduljanak a sjaűsbérvény vendéglők szövetkezeti — elnökégek a két többi előnyomat napjárt jelzett címre elküldték. —
Magdala. Az előző számban, mint szabályos, vagyis még jóval alul áll azon a mértéken, ami költésre alkalmassá teszi. Tehát ezt a szabályt egyeztetés elsajjantani s evéglők a Petőfi és korabeli költők könyveit minél töböt forgatni. —
Kongresszusi. Hogy ne lenne, feltétlen meg lesz tartva, még pedig híres „Székelyország” szép fővárosában, Marosvásárhelyen. Hogy ebben a városban és nem az előzőleg megállapított helyen lesz a nagy gyűlekezés; ennek egyik oka abban, a nagy gyakorlatban is találhatók mellet kedves sponziorok; melyek tőssomszedszágban fog az ideje lejáratódni. A pontos időre nézve különben hirt fog adni a Fogadó. Udvé!
— **Zs. G. T. ár.** A mi nézetünk az, hogy sokkal jobb szeretnék azok az illetékes körök is, ha nem felrakják volna azt a fura sódopapírúkat, melyek deleter. Ugyanis amyl össetömbödt (és nem egy helyen kucacos) papírrak csakis azóta tapasztalnak, hogy az a minden célt nélkülözöl rendelet ki lett bocsátva. Amin persze most már mit se változtatnak, azaz hogy, nem is változtatnának már csak a sponziorok való tekintettel sem. — Azt a törvényt pontosan az 1914 V-Naptárban találhatják. Udvözet. —
Bregyópciner. Ha az illető egy három napja ott lévő öreg főnöknek négyévszás koronát ad

Herkulesfürdő

Vasutállomás. Világhírű természetesen kénés, sós és konyhasós-kénés gyógyforrások csu. környéje, csontforrások, női és idegbetegségekben kitűnő eredménnyel használatnak. Idény május hó 1-ét október hó 1-ig.

A Ferenc József udvar és az Erzsébet-nyaraló

120 szép, tágas szobával. Szobákra 2 K-tól 12 K-ig. Villanyvilágítás és kizsugallással. A szálloda a fürdők és gyógyteremmel fedett folyosóval van öszekötve. Szakmabelieknek április, május 50%-os június, szeptember hónapokban 25%, kedvezmény. Bővebb felvilágosításra szolgát.

Novák Ferenc.

Balatoneneses

kitűnő forgalmu fürdővendéglő,

mely a hozzá tartozó vasuti vendéglővel
télén is jó forgalmat eszközöl, halacsait mint
azonnal eladó. Bővebb felvilágosítással szolgát:

özv. Egyed Mihályné Sárbagárdon.

Felsőmagyarország egyik forgalma

városnak (melynek konkurrenciája nélkül fogadja) a városból való elköltözés miatt azonnal eladó. Az ületnek erős ital- és konyhaforgalma van, nyáron pedig a Tatrát látogató község majd mind megfordul benne. A fogadó 20 szobája hangfogló ajtóval ellátva és modernül berendezve. Az ülethez 2 árú hely, ömlesztett, két hűtő a teljes felszerelés tartozik. **Evi bér 6000 korona** (hatezer) korona. Örvadék 3000 kor. **Vételhez 25 ezer** korona készpénz szükséges. Cím a kiadhatóban. 3-3

Eladó vendéglő

Szombathelyen egy igen jóforgalmu beszálló-vendéglő közbejött betegség miatt szabad kezbe eladó. — A vendéglő áll: 1 nagy vendégszoba, 1 étterem, 2 lakosztoba, kocsi-szin, 2 vendég-istálló, 2 kapu bejárattal, vízvezetékkel, továbbá jól jövedelmező mészárszék stb. szükséges hozzátartozóiból. — Az ület a város legforgalmasabb helyén van. — **Komoly vevők** bővebb felvilágosítást nyervehetnek: **Szieber Jenő** vendéglősnél, Zalabér. 4-6

Eladó

az Alföld legnagyobb városában kitűnő jömenetű, 30 szobás

szálloda és kávéház,

teljes berendezéssel, villanyvilágítással. **Ára:** 50 ezer korona. Tudakezeli Fogadó kiadhatóban. 4-4

Főpincéri, üzletvezetői

vagy más hasonló állást. — jobb üzletet elszámolásra. — keres jó megjelensé. intelligens, nő, fiatal volt szálloda, némi örvadékkal. — Kárbenjárak díjaztatnak. — Szives megkeresések „**Öndölt erős**” jelgére a kiadóba kéretnek. 4-4

Kortyantó.

A falunkban . . .

A falunkban ki-ki állók, Néha az ajtóba, Itt is, ott is dialogatnak, S hallgatolom; Míról szót a nóta.

Egyeszerre csak ablak nyílik, A hüzunkkal szembe, S egy szép kis lány az ablakban Virágot — Igazítja rendbe.

Rendezget is, meg át is néz Néha, elpirulva . . . Itt is, ott is lej, míról is Dalogatnak — A jó isten tudja . . .

Kis Kürtös.

ILONA ARTÉZI ÁSVÁNYVIZ

!!! LEGJOBB — LEGOLCSÓBB !!!

Egy jóforgalmu

vendéglő

és „mészárszék” — Peremarton nagyközségnek négy országt kereszterésénél és vasutállomás mellett, betegség miatt azonnal eladó. Értekezhetni

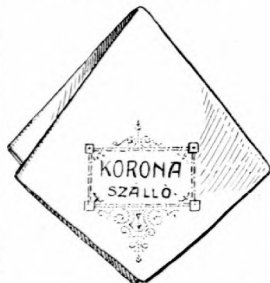
Krausz Béla vendéglősnél
Peremarton (Veszprém m.) 1-3

ORIENT SZÁLLODA

Budapest, VII., Rákóczi-ut 42. sz.

Ujjonan átalakított, szép tégla építésű szállás 3 K-ftől teljes, buszomlás tartozékok esetén arányosodó, egyetemes hónapos szobák jókényosan berendezésű. Utazók és szobakeresők kedves-ményes áru. Kiváló tisztelettel

SCHAAR G. szálló-bérlő

Legnagyobb, legmodernebb papír-üzletünk a „Fogadó” utca-10. sz. alatti.

Szíves figyelmébe!

A nyári idény közeledtével felkérjük az i. t. fogadós, vendéglős és kávék utakat, hogy

étlap, menu, papírszalvéta, papírtányér, rizsszalmaszál, bonblokk, hektograph-lap vagy hektograph-készülék, továbbá: díszes kivitelű borcímkek, mindennemű felirati táblák, valamint egyéb a vendéglői és kávéházi szakmánál előforduló nyomtatványok, szivar- és cigarrata-szipka stb. stb.

szükségletüket nálunk már most megrendelni sziveskedjenek, hogy az áruk idejében rendelkezésre álljanak. A rendeléseket mi a leg-gondosabban elintézzük a **megrendelő által előírt napra** szállítjuk.

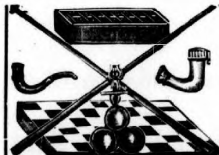
Nagyobb rendeléseknél és étlapokról készpénzzel sz. lgalunk árajánlattal.

Arjegyzők ingyen és bérmentve!

MA HALÁSZLÉ

Vendéglői és kávéházi cikkek raktára
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. (Fogadó-nyomda).

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarékos pénztárral szemben)

Ajánlja saját készítményű **elefántcsont-teke (billiárd) golyók, dákok, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétatokok, tajték- és borostyánkó dohánváz-szűkeket** stb. nagy választékban. — Billiárd-golyók **esztergályozása**, dákok, sakk és dominó javítása **olcsó árszámítással**, pontos határidőre való szállítással — elfogadtnak. □

Emmentházi

vagy különböző **csemege-sajtokat** rendeljen csakis ...

a nyugatmagyarországi sajtgyárak és kivitelei vállalatától

Stauffer és Fiai Récimlak.

Árverési hirdetés.

Dunaföldváron, közvetlen a hajó állomásnál lévő régi hírneves nyári mulató-kerthelyiséggel egybekötött **vendéglő-üzlet**, családi okok miatt **május 28-án el fog árvereztetni**. — Komoly szándéku üzletemberek, akik jó és szép **vendéglőt** akarnak venni, — az üzletet előbb is megtekinthetik. A vételhez **kevés pénz szükséges**.

3-5

Eladó üzemek.

Zalazentivánon, két vasutállomás között, az ország egyik legnagyobb gépöntvény és pedig a belső üzlet, mely áll: **két nagyerem**, (egyik mint ivó, a másik étterem) **2 fogadó (szálló) szoba**, 2 lakószoba, konyha, 2 pince, 2 istálló, 40 db. marhára, falazt. kocsiszin, igen szép gyümölcsös nagy kerttel. — az iktalmérés engedély ki van terjesztve a **Kisfaludy-állomásra**, hol naponta 42 vonat koelekedik. — (tehat két helyen van iktalmérés). Ezenkívül 57 hold 25 éves igen szép erdő, gyönyörű egyesnes falujai, a vasuti állomás mellett, a lakásról egy kintm távoloságra. — Érdékárltan eladom összesen 70.000 (hetvenezer) koronáért. Átvételnél 60 ezer korona lefizendő, mely összeg más vállalatok szükséges, Bővebbet **Kugler József Zalazentiván.** 6-6

Versenyvárgyalási hirdetés.

A Máv. Petrózinyi állomásnál levő pályavendéglő bérletére ezen-nel zárt ajánlatú pályázat hirdettetik. A bérlet 1914. éni június hó 1-ével kezdődik és tart az időponttól számított 3 éven át. A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírott üdületvezetéség 1. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hetköznapiok d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kivonatra postán megkövethetnek. — Az 1. koronás bélyegű és „Ajánlat a petrózinyi pályavendéglő bérletére az 1908. 1911. színhoz” felirattal ellátott borítékba zart, lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatot a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély stb.) együtt 1914. április 31-én déli 12 óráig az alulírt üdületvezetéség általános l. osztályú főnökénel nyújtanák be. — Bónátpénz fejében 240 korona, azaz kétfővára korona késszépben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1914. éni április hó 20-án déli 12 óráig az aradi üdületvezetéség gyűjtőpénztárnánál teendők le. hivatkozással a hirdettet versenyvárgyalásra. A bónátpénz posta után is bekövethető. Arad. 1914. március 30. Aradi üdületvezetéség.

Viniconservator

mely minden államban szabadalmazva van, védi a bort a megecsetesés, virágosodás, barnulás s egyéb íly bajjoktól.

A „Viniconservator” használatát a horvát-szlavon tartományi kormány bélyegű osztályá 92.3 III. a sz. a. 1912. november 3-án. kelt leírataiban legelőbban ajánlja és ugyanígy ismerte el használatát a horvát-szlavon rabi Horvát orsz. végvárgyalási intézet és számos szaktiekintély.

Főltaláló szavolta azért, hogy a „Viniconservator” használatánál a legnagyobb hordóiban is, ha megecsepoltott, a bor az utolsó csöppig tiszta és kifogástalan állapotban marad meg.

Árllapot és jhasználati utasítást küld a „Viniconservator” feltalálója:

„Viniconservator Betéti Társaság” Sziszek.

Vendéglő bérbeadás.

Rárósmulyán fürdő vendéglője (konyha és iktalmérés) a f. é. idényre (májustól — októberig) **bérbeadó** vagy elzámolásra kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál

SVARTZ SOMA fürdőtulajdonos Nógrádszakál.

Óvadékképes üzletvezető

vidéki nagytorgalmu

szálloda és kávéház

önálló vezetésére azonnali belépőre állást nyer. Fényképes ajánlatok: „**önálló**”

jelégre a kiadóhivatalba kéretnek. 3-2

Bor-hirdetés.

A vendéglős és kocsmáros urak figyelmébe ajánlom az alábbi jó-műnőségű saját termésti boraimat. — Eladók:

400 hktl. zöldfőhér	46 korona
(A borok szesztartalma 9 és 10 térfogat százálek)	
Rizling	50 korona
Ezerjó és furmin	60 korona

Stálla utánvét mellett eszközöltetik. Nagybó vételnél árendemények. 1-3

Palack mintát 2 korona beküldés után küldök.

Szuhanek Sándor szőlőbirtokos, Jánoshalma

Vendéglő mézárszékkel

egybekötve házzal együtt **eladó** Pest legközelebbi eső községében. Vételhez 15.000 korona szükséges. Közelebbi cím a kiadóhivatalban.

Eladó vendéglő, kávéház.

Nyítramegyében a vonat mentén, járási székhelyen **egyedül álló vendéglő és kávéházi üzlet** ahol minden bál, mulatság és öszejövetel tartatik teljes felszereléssel s a házzal együtt eladó, (esetleg egy városi kávéházzal elcserélendő). Az épület majdnem új és 10 évig adoménos. Tartozik hozzá: sütés (kocsmá), étterem, kávéház, nagy táncterem saját mozgósítható, egyedüli jog, szálló szobák stb. szükséges helyiség s ezenkívül bércoksi-üzlet, (3 kocsi s lovak), szép konyha-ker, — 500 C-3 — saját világító-teje, trank stb. Az üzlet a környéken legforgalmasabb s látogatottabb, amiről komoly vevő meggyőződhetik.

Eladási ár — feltárlag 40 ezer korona. **Szükséges tőke**: 30 ezer korona. Az üzleten teher nincs s a legnagyobb családán is biztos és szép megélhetést nyújt. Cím a kiadóhivatalban. 3-4

Kiváló új fajok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTAN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főter, Lubyház, Új bankpalota).

Sürgőnycim: **Visontamátra**
Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz.

1908-1911. évjárata és új fajokból.
Pecsenye, csemegé, szamorodni és aszú-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltványi szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasseias, Kövidinka, Pozsonyi, Erdői, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Budapesti képviselet:

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselet:

Erzsébetfalvai képviselet:

X., Bánya-utca 12. Polgar Dávid és Társa urak, Budapest I., Fehérvári-ut 39.
Telefon 122-41.

Telefon 144-14.

Lauer József ur
Erzsébetfalva, Alkotmány-u. 4.

Bernini 1886. kiváló orvosi és leendő ajánlja:

1896. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazások kéjlen mindentellett Sz. Lukácsfürdői KRISTÁLY-ÁSVANYVIZET!

Kristály

forrás szénásvával telített ásványvíze hasznos ital *étvágyzavaroknál és enésztési nehézségeknél.* A legtisztább és *legegészségesebb* asztali és borvíz. — Hathatós *szomocsillapító.* — Vidékre és külföldre *javaridőmentes* szállítás. Kéjlen árjegyzést. — Szénayteljes-nőkben töltés is rendelhető, mely hasonló *enykesége* folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket. **Szt. Lukácsfürdői Kutvállalat Budán.**

Ülőket, berendezéseket, konyhát + egyéb felszereléseket és minden cikket a **FOGADO** használt cikkeket vásárolhat.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán árak nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók **ifj. GRÜNWARD MÓR** üveg- és porcellán nagy raktárban Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6. *(a Ferenc József-híd közelében)*

Borbetegségnél, hordókezelésnél (és tisztításánál) szükséges eljárásokra nézve teljes ismeretést nyújt a **„VENDEGLŐSOK NAPJTÁRA”** mely a „Fogadó” előfizetőinek kor. 2.50.

Triumph Írógép

a legújabb, legjobb és legalkalmasabb írógép, melyet kitűnő praktikus volta és könnyű kezelése miatt alkalmaznak nagy a külföldi, mint a hazai **fogadókban és éttermekben.**

A fogadók, vendéglők és kávéházak írógépe a **Triumph-írógép.** Megrendelések intézendők:

Írógépeket terjesztő és kölcsönző vállalat
Löwinger és Lantos
Budapest, V. ker., Teréz-kört 29. sz.

Étlápirásra (nagyobb éttermek) és minden üzleti levelezésre a „Triumph” írógépet használják.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és füzetpincérek, kiknek *oldal-zseblárc* (papírpénz), vagy (apró- és ezüstpénz számára) *pincértáskára* van szükségük, amelynek feleke nincs beillesztve, hanem a felsőrézr a végével egy darabból készült, — a *legújtabb* árak mellett — szerezhetik be:

Molnár Vilmos *sérköhöggyárosa, BUDAPEST, IV., Károly-kört 28. Központi városház.* — Képes árjegyzék bérmentve

Fogadó-nyomdavidallalat

A fogadók, vendéglős és kávéiparhoz tartozóknak (vendéglős, kávé, füzetpincér, füzetpincér és étterem uraknak) bármely az üzlettel kapcsolatban ho', mint a fenti című vállalatnál, amely a rendelt tárgyakat nemcsak jobb minőségben, hanem olcsóbban is szállítja. Budapest VIII., Szentkirályi-u. 34. szám. ::

ERRMANN J. L. I.T.
cs. és kir. udvari szállító
1819. évben alapított országos szabad. Alpacca-
Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:
BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.
(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)
Nagy választék legújabb kiváló tárgyakból Szőlődök, Vendéglős, Kávéházak és háztartások részére.

◆◆◆◆ Megjelent az 1914-ki ◆◆◆◆
Vendéglősök Napjtára
mely a naptári részen és a fontos körérendők cikket tartalmazó **Általános részen** kívül tartalmazza a fogadók, vendéglősök és kávéiparral kapcsolatos **törvények ismertetését, Bor- és pincégazdaságunk, „Konyha” — Hasznos tudnivalók, Szépirodalmi rész — stb. fontos és körérendők rovatakat.**
A „Vendéglősök Napjtára” díjazott beöktve jelenik meg és ára: **2 kor. 50 Hltr.** Megrendelések: **Fogadó kiadóhivatal Budapest, Rákóczi-ut 13.** intérendők.